

ҚАЛА ӘКІМІ ЕРНАТ БӘЗІЛДІҢ НАЗАРЫНА!

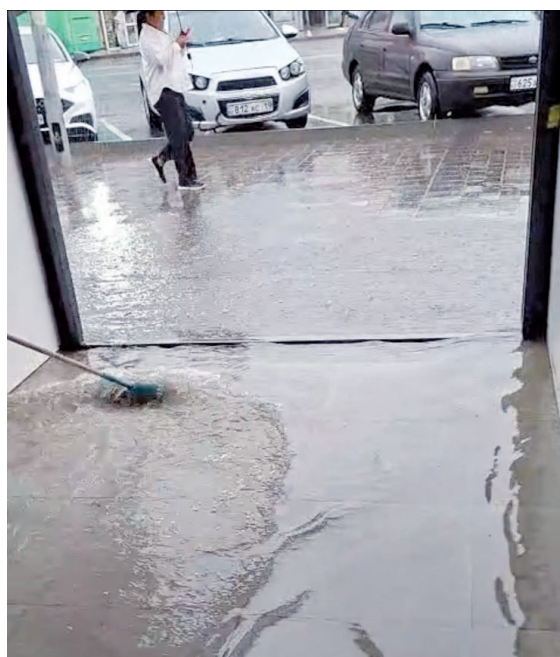
ЖАҢБЫРДАН КЕЙІНГІ ӘБІГЕР...

ТАЛДЫҚОРҒАН ҚАЛАСЫНДА НӨСЕРЖАУЫННАН КЕЙІН ӘЛДИБЕК САУДА ОРТАЛЫҒЫНЫҢ АЛДЫНДАҒЫ АУМАҚТЫ СУ БАСТЫ. ЖИНАЛҒАН КӨЛШІК СУДЫН САЛДАРЫНАН ЖАЯУ ЖҮРГІНШІЛЕР ҚАТЫНАУЫНДА ҚИЫНДЫҚТАР ТУЫНДАП, САУДА ЖАСАУШЫЛАР МЕН САТУШЫЛАРҒА АЙТАРЛЫҚТАЙ КЕДЕРГІ КЕЛТІРІЛДІ.

Сатушылардың айтуынша, мұндай жағдай жиі қайталанатын екен. Алайда әлі күнге дейін нақты шешім қабылданып, мәселенің түйіні тарқатылмады дегенді айтады сауда орталығының әкімшісі Руслан Жакупов:

- Өкінішке қарай, жаңбыр жауған сайын сауда орталығының алдына су жиналып қалады. Су ағатын жүйелер кей жерлерде мүлде жоқ. Мұның салдарынан сатушыларға да, келушілерге де айтарлықтай қиындық туындап отыр. Әкімдікке бірнеше рет шағымдандық, бірақ нақты нәтиже болмады. Қазірше өз күшімізбен суды уақытша тазарту жұмыстарын жүргізіп жатырмыз. Алда қыс мезгілі келе жатыр. Егер мәселе дер кезінде шешілмесе, су қатып, көк тайғаққа айналуы мүмкін. Бұл қала тұрғындарының қауіпсіздігіне де тікелей әсер етеді. Мәселені біржақты шешу үшін жергілікті билік тарапынан қолдау қажет, - деді орталық әкімшісі.

Сауда орталығы әкімшісінің айтуынша,

аталған мәселе бұрыннан бері қозғалып келеді. Әкімдік тарапынан шаралар қолданылды. Алайда оның өзі жеткіліксіз деп отыр.

Әлдибек сауда орталығы маңындағы жаңбыр суы тек сатушылар мен тұрғындардың емес, қала инфрақұрылымының да назардан тыс қалып отырғанын көрсетеді. Дер кезінде шешім қабылданбаса, бұл жағдай алдағы уақытта да қайталана бермек. Сауда мәдениеті мен тұрғындарға қолайлы жағдай жасау ортақ мүдде. Олай болса, ендігі кезекте жауапты мекемелер нақты әрекетке көшсе екен дейміз.

Нұрила НҰРБОЛҚЫЗЫ

БАЙҚАУ

ҚАРТТАР КҮНІНЕ АРНАЛҒАН ӘН ЖАРЫСЫ ӨТПЕК

Қазан айы «Қарттар күні» мерекесіне орай қаламызда үндеу жарияланып ардагерлерімізге құрмет көрсету мақсатында жыл сайын дәстүрлі түрде іс-шаралар өткізіліп тұрады.

Осы бағдарлама аясында қазан айының 14-і күні «Қарттардың да өнерге бар таласы» тақырыбымен ардагер әншілердің байқауы өткізіледі. Байқау еркін тақырыпта, қазақтың халық әндері мен Қазақстан композиторларының әндерін орындау бағытында домбыра, баян, вокалды аспаптар сүйемелдеуімен өтеді.

Байқау екі кезеңнен тұрады. 8 қазан – Іріктеу жарысы. Ал 14 қазан – Қорытынды концерт өткізіледі.

БАЙҚАУ ЕРЕЖЕСІ

I. Байқаудың мақсаты:

- Халқымыздың дәстүрлі және заманауи әндерін жергілікті өнерпаздардың орындауында дәріптей отырып насихаттау;
- Халық арасында көрінбей жүрген талантты ардагерлерді қатарымызға молынан тартып белсенділіктерін арттыру;
- Ардагер әншілердің орындау шеберлігі арқылы ән дәстүрімізді жаңғырту, насихаттау және ұлттық болмысымызды нығайту;

II. Байқаудың шарттары мен өткізілу тәртібі:

- Қазан айының 8-і күні сағат 10.00-де қаламыздағы ардагерлер үйінде іріктеу жарысы өткізіледі. Байқауға қатысушылар осы іріктеу жарысында өнер көрсетіп, озып шыққандар қорытынды концертке жолдама алады;
- Байқауға ортамызда көрінбей жүрген талант иелерін молынан қатыстырып сол арқылы әншілерімізді анықтау және жүлдегерлерді марапаттау;

III. Байқаудың қазылар алқасы:

- Қазылар алқасының құрамы кеңес мүшелерінің ұсынысымен ардагерлер кеңесі төрағасының басшысымен бекітіледі.
- Қазылар алқасының шешімі талқылауға, қайта қарауға жатпайды.
- Қазылар алқасының төрағасы байқауда тең ұпай жинаған қатысушыларға қосымша 1 ұпай қосуға құқылы.

IV. Байқауға қатысқан жеңімпаздар мен жүлдегерлер дипломмен, ақшалай сертификатпен марапатталады.

Қатысуға ниет білдірген ардагерлер өзі туралы мәліметті қалалық ардагерлер кеңесіне төмендегі байланыс телефондары арқылы жолдауларыңызды сұраймыз.

Ұйымдастыру алқасы байқауға қатысу туралы өтініштер 2025 жылдың 7 қазанына дейін төмендегі мекен-жайға электронды пошта және байланыс телефондары арқылы қабылданады.

Мекен-жайы: Талдықорған қаласы, Абай көшесі 272 үй.

Қызмет тел: 8 (7282) 24-08-22

Ұялы тел: 8 701 493 94 96

Эл. почта: tdk.ardager@mail.ru

Талдықорған қалалық ардагерлер кеңесі

БАСПАСӨЗ - 2025

«АЛАТАУ» қоғамдық-саяси газетіне
жазылу жүріп жатыр

ЖАЗЫЛУ БАҒАСЫ:

редакция арқылы

6 айға – 2 106 теңге.

қала және ауыл тұрғындары үшін "Қазпошта" арқылы

6 айға – 2636,40 теңге.

заңды тұлға үшін

6 айға – 4 172,48 теңге.

Жетісу облысы бойынша жазылуы индексі: 15534

Продолжается подписка

на общественно-политическую газету «АЛАТАУ»

ЦЕНА ПОДПИСКИ:

для городского и сельского населения через "Казпочту"

на 6 месяцев – 2 350,40 тенге.

для юридического лица

на 6 месяцев – 3 886,48 тенге.

Подписной индекс для других регионов РК: 65534

ҚЫСҚА ДА НҰСҚА

«ЕРЕН ЕҢБЕГІ ҮШІН» МЕДАЛІМЕН МАРАПАТТАЛДЫ

Ұстаздар мерекесіне орай Мемлекет басшысының Жарлығымен Талдықорған қаласындағы К.Ушинский атындағы №7 мектептің мұғалімі Жұмағалиева Шырын Рахымбайқызы «Ерен еңбегі үшін» медалімен марапатталды. Ол білім саласына сіңірген зор үлесі мен ел игілігі жолындағы абыройлы еңбегі үшін жоғары мемлекеттік наградаға лайық деп танылды. Бұл марапат – ұзақ жылғы адал қызмет пен жас ұрпақ тәрбиесіне қосқан үлестің жарқын көрінісі.

ИНВАТАКСИ ҚЫЗМЕТІН КӨРСЕТУ ШАРТТАРЫ КЕҢЕЙТІЛДІ

Енді мүгедектігі бар азаматтарды тасымалдау қызметін әлеуметтік қызметтер порталы арқылы ұсынуға болады. Бұған дейін заңнама инватакси қызметін конкуррсыз, тікелей шарт арқылы көрсетуді көздейтін, бұл нарықтағы ашықтық пен тиімділікке кері әсерін тигізіп келген. Жетісу облысындағы Бәсекелестік жөніндегі кеңес мүшелері осы мәселені көтеріп, заңнамалық өзгерістерге бастамашы болды. Қабылданған түзетулер арқылы заңнамалық қайшылықтар жойылып, инватакси қызметі мемлекеттік әлеуметтік тапсырыс ретінде конкурс негізінде көрсетілетін болды. Өзгерістер «Автомобиль көлігі туралы» және «Әлеуметтік кодекс» заңдарына енгізілді. Сонымен қатар, халыққа қызмет көрсету сапасын арттыру үшін инватакси қызметіне тапсырысты Egov.kz порталы арқылы да беруге мүмкіндік жасалды.

ҚҰЖАТТАРДЫ ҮЙГЕ ЖЕТКІЗУ ҚЫЗМЕТІ ҚОСЫЛДЫ

Қазақстанда «Азаматтарға арналған үкімет» мемлекеттік корпорациясы құжаттарды үйге жеткізу қызметін енгізді. Жаңа сервис ХҚКО-да өтініш берген азаматтарға 15 түрлі мемлекеттік қызмет бойынша дайын құжаттарды мекенжайға жеткізуді қарастырады. Қызметті пайдалану үшін ХҚКО-да өтініш беру қажет, ал дайын құжат жөнінде SMS-хабарлама жіберіледі. Жеткізу барысында жеке куәлік пен SMS-код арқылы сәйкестендіру жүргізіледі. Қызметтің мәртебесін «ЦОН» мобильді қосымшасынан бақылауға болады.

ТЕГІСТЕГІШ БОЛАТ ШАР ӨНДІРЕТІН ЗАУЫТ САЛАДЫ

Талдықорғанда Чили компаниясы тегістегіш болат шар өндіретін зауыт салады. Жаңа кәсіпорынның іргетасын қалау келесі жылға жоспарланып отыр. Естеріңізге сала кетейік, «KAZ Minerals» тобы мен чилилік инвестор «ME Elecmetal» компаниясы арасында тегістегіш болат шар өндіретін зауыт құрылысы бойынша оффтейк-келісімшартқа қол қою биыл наурыз айында Астана қаласында өткен болатын. Кездесуге Өнеркәсіп және құрылыс министрлігінің басшылығы, қос тарап елшіліктердің, облыс әкімдігінің және компаниялардың өкілдері қатысты. Қуаты 180 мың тоннаға дейін тегістегіш болат шар шығаратын жаңа кәсіпорынды іске қосудың арқасында Жетісу облысының экономикасына шамамен 70 млн. доллар инвестиция тартылып, 150 жұмыс орны ашылады деп күтілуде. Зауытты іске қосу 2028 жылға жоспарланған.

ЖЫЛЫТУ МАУСЫМЫ 15 ҚАЗАНДА БАСТАЛАДЫ

Егер ауа райы күрт суытса, жылу беруді ертерек бастау мәселесі жедел қарастырылатын болады. Қазір жылу көздері мен инженерлік желілерде соңғы дайындық жұмыстары жүріп жатыр, көмір жеткізу жалғасуда. Аймақтың жалпы көмірге сұранысы – 397 мың тонна. Күніне орта есеппен 23 вагон (1 587 тонна) көмір жеткізіледі. Сондай-ақ, облыста жылумен қамту саласында ауқымды инфрақұрылымдық жобалар жүзеге асырылуда. Соның бірі – Талдықорған қаласындағы «Баскуат» қазандығы базасында салынып жатқан парогаз станциясы. Жоба үш кезеңнен тұрады, оның алғашқы екеуі биылғы желтоқсанда аяқталады. Станцияның қуаты – 84 МВт электр және 70 Гкал/сағ жылу береді деп жоспарланған.

ТҰТЫНУШЫЛАРҒА 41 МЛН. ТЕҢГЕ ҚАЙТАРЫЛДЫ

2025 жылдың тоғыз айында Жетісу облысы бойынша Сауда және тұтынушылардың құқықтарын қорғау департаментіне 643 өтініш түсті. Оның ішінде 138 жағдайда құқықтық көмек көрсетіліп, 368 өтінішке түсіндірме берілді, 31 тұтынушы сотқа жүгінді. Шағымдардың ең көбі бөлшек және электрондық саудаға қатысты тіркелді, өзге салалар бойынша 72 өтініш қаралды. Негізгі себептер - кәсіпкерлер тарапынан заң бұзушылықтар және халықтың құқықтық сауаттылығының артуы. Бақылау аясында 12 профилактикалық тексеру жүргізіліп, әлеуметтік маңызы бар тауарларға бағаны негізсіз көтеру фактілері анықталды. Нәтижесінде нұсқамалар беріліп, 99 субъект әкімшілік жауапкершілікке тартылды.

«ТҰМАУҒА ҚАРСЫ ЕГІЛЕЙІК» АКЦИЯСЫ ЖҮРІП ЖАТЫР

Акция аясында қазірдің өзінде екі мыңнан астам тұрғын вакцина алды. Биыл облысқа 82 мың доза «Гриппол плюс» вакцинасы жеткізілді. Бұл халықтың шамамен 12 пайызын қамтуға мүмкіндік береді. Вакцинация 449 егу пунктінде жүргізілуде. Алдымен қауіпті топтағы азаматтар қамтылады: балалар үйлері мен қарттар интернаттарының тұрғындары, жиі ауыратын балалар, созылмалы аурулары бар ересектер, медицина қызметкерлері, жүктіліктің 2-3 триместріндегі әйелдер.

(Ақпараттар ашық дереккөздерден алынды)

АРДАГЕР ҚҰРМЕТКЕ БӨЛЕНДІ

Жетісу облысында Қарттар күніне орай Ұлы Отан соғысының жалғыз ардагері Ысқақ Құсайыновқа арнайы құрмет көрсетілді, - деп хабарлайды Жетісу облысы әкімінің баспасөз қызметі.

Ардагермен әңгімелесіп, мерекемен құттықтаған облыс әкімінің орынбасары Диас Рахметұлы мен облыстық Ардагерлер кеңесінің төрағасы Ермек Әбілмәжінұлы құрметті қарияға Ұлы Жеңістің 80 жылдығына орай шығарылған «Ұрпаққа ұран болған Ұлы Жеңіс» кітабын, гүл шоғын және азық-түлік себетін сыйға тартты. 101 жастағы ардагер өзіне көрсетілген құрметке ризашылық білдіріп, ақ батасын арнады.

Айта кетейік, биыл «BATYR MAN» жобасының аясында Екінші дүниежүзілік соғыстың ардагері Ысқақ Құсайынов туралы жеке кітап жарық көрген болатын. Туындыны облыстық жастар ресурстық орталығының қызметкерлері дайындады.

Фототілші: Жеңіс Ысқабай

8 ОБЛЫСТЫҢ ПРОКУРОРЫ АУЫСТЫ

Қазақстанда бірқатар облыстардың прокурорлары ауысты. Мемлекет басшысының келісімімен және Бас Прокурордың бұйрығымен Құқық қорғау органдары академиясының ректоры болып Әбдіров Нұрғалым Мәжитұлы, ал Бас көлік прокуроры болып Жүйріктаев Берік Қуанышбекұлы тағайындалды.

Аумақтық прокурорлар арасында да ротация жүргізілді. Жетісу облысының прокуроры ауысып, өңірдің жаңа бас прокуроры болып Жұмақанов Бауыржан Альбертұлы тағайындалды. Ол

осыған дейінгі қызметінде кәсіби тәжірибесімен және құқықтық саладағы жоғары біліктілігімен танылған.

Сонымен қатар, Батыс Қазақстан облысының прокуроры – Нұрбек Ұласбекұлы, Маңғыстау облысының прокуроры – Серікқали Құшалиев, Атырау облысының прокуроры – Мадияр Басшыбаев, Жамбыл облысының прокуроры – Берік Әбілов, Қостанай облысының прокуроры – Марат Сексембаев, Павлодар облысының прокуроры – Алмат Байшолоақов, Шығыс Қазақстан облысының прокуроры – Тимур Сүлейменов болып тағайындалды.

Сондай-ақ, қыркүйек айының соңында Мемлекет басшысының өкімімен Өмірәлиев Жандос Жәнібекұлы Қазақстан Республикасының Бас Прокурорының бірінші орынбасары қызметіне тағайындалды.

«АЛАТАУ-АҚПАРАТ»

ҚАНТ ҚЫЗЫЛШАСЫН ҚАБЫЛДАЙ БАСТАДЫ

Жетісу облысында Ақсу және Көксу қант зауыттары тәтті түбір қабылдай бастады. Екі зауытта барлығы 528 мың тонна қант қызылшасын қайта өңдеу жоспарланған.

Облыстық ауыл шаруашылығы басқармасының мәліметінше, биыл өңірде қант қызылшасы шамамен 12,2 мың гектарға егілген. Қазір Ақсу, Алакөл, Сарқан, Ескелді және Көксу аудандарында өнім жинау жұмыстары басталды. Жинауға 113 комбайн мен 52 жапырақ жинағыш машина қатысуда. Комбайндардың қуаттылығы күніне 700 гектарға дейін жинауға мүмкіндік береді. Бүгінгі таңда 240 гектар жер қазылып, 10 мың тоннадан астам өнім жиналды, орташа түсім – гектарына 422,6 центнер.

Айта кетейік, Көксу ауданында биыл қант қызылшасын өсірумен 136 шаруашылық айналысуда. Ақсу ауданда да биыл тәтті түбірді 2400 гектарға 94 шаруа қожалығы екті. Көршілес Сарқан және Алакөл аудандарының шаруалары да қант зауытына өз өнімдерін тапсырып жатыр. Зауытта қайта өңдеуді іске қосу 7 қазанға жоспарланған.

Жетісу облысы әкімінің баспасөз қызметі

ТАНЫМДЫҚ КЕЗДЕСУ

30 қыркүйек күні Ардагерлер үйінде «Ауыл» партиясының ұйымдастыруымен жасанды интеллект туралы ардагерлермен жиын өтті.

Кездесудің басты мақсаты технология дамыған заманда жасанды интеллекттің қоғам өміріндегі орны, артықшылықтары мен қауіптері жайлы қарт буынға түсіндіру болды.

Іс-шара барысында қатысушыларға жасанды интеллекттің күнделікті өмірде қалай қолданылатыны көрсетіліп, оның адам өмірін жеңілдету мүмкіндіктері айтылды. Сонымен қатар, жалған ақпарат, киберқауіпсіздік сынды зиянды тұстары да түсіндірілді.

Ардагерлер өз пікірлерін білдіріп, сан түрлі сұрақтар қойды. Олар жастардың жаңа технологияларды меңгеріп қана қоймай, ұлттық құндылықтарды сақтай білуі керек деген пікірлерімен бөлісті.

Шара соңында «Ауыл» партиясы атынан Ардагерлер кеңесінің төрағасы Ақшабай Дүйсенбекұлы мен бірқатар ардагерлерге арнайы төсбелгі тағылды.

Нұрилла НҰРБОЛҚЫЗЫ

НОВУЮ ПЛАТФОРМУ НА БАЗЕ ИИ ЗАПУСЯТ В КАЗАХСТАНЕ

Касым-Жомарт Токаев на первом заседании Совета по развитию искусственного интеллекта указал на необходимость учитывать неизбежную трансформацию рынка труда, сообщает Exclusive.kz со ссылкой на Акорду.

Уже сегодня очевидно, что многие профессии будут постепенно вытесняться автоматизированными системами. Это приведёт к высвобождению значительной доли рабочей силы и увеличению числа специалистов с устаревшими навыками. Это очень важная проблема. Если её не решить, возрастут риски социальных последствий, таких как рост безработицы, снижение качества жизни и усиление неравенства. Тем не менее, ИИ может и способствовать решению проблемы

- Нужно действовать на опережение, создавая широкие возможности для переподготовки и повышения квалификации кадров. И здесь нет нужды тратить миллионы бюджетных средств

на создание громоздких центров переобучения. Необходимо грамотно использовать потенциал искусственного интеллекта. Главная задача заключается в том, чтобы превратить риск потери рабочих мест в шанс для миллионов граждан, - отметил президент.

ПРОШЁЛ СЕМИНАР ПО АНТИКОРРУПЦИОННОЙ ПОЛИТИКЕ В ОРГАНАХ ДЧС

В области Жетісу состоялось семинар-совещание с участием руководителей и инспекторов структурных, ведомственных и территориальных подразделений департамента по чрезвычайным ситуациям, передает Vestnik19.kz со ссылкой на пресс-службу ведомства.

Главной темой встречи стала «Концепция по противодействию коррупции в органах гражданской защиты и продвижению идеологии «Закон и порядок» в обществе на 2025–2030 годы». Борьба с коррупцией в системе гражданской защиты – это не только требование закона, но и важный фактор доверия населения к государственным органам. Отмечалось, что новая концепция направлена на повышение прозрачности деятельности, укрепление служебной этики и формирование у сотрудников культуры нетерпимости к коррупционным проявлениям.

22 ДОЛГОЖИТЕЛЯ СТАРШЕ 100 ЛЕТ ПРОЖИВАЕТ В ЖЕТИСУ

В области Жетісу насчитывается 22 долгожителя, перешагнувших вековой рубеж. Самой пожилой жительнице региона, проживающей в селе Сарыюзек Кербулакского района, в этом году исполнилось 108 лет, передает Vestnik19.kz со ссылкой на пресс-службу акима области Жетісу.

По данным областного управления координации занятости и социальных программ, больше всего долгожителей живет в Панфиловском районе – здесь зарегистрировано 11 человек старше 100 лет. В Талдыкоргане проживают 5 долгожителей, среди которых – фронтовик Великой Отечественной войны Ыскак Кусаинов, отметивший

101-летие. Еще 3 долгожителя зарегистрированы в Кербулакском районе, 2 – в Ескейдинском и 1 – в Каратайском. В честь Международного дня пожилых людей в регионе с 1 по 10 октября пройдут акции и мероприятия, направленные на поддержку и почет старшего поколения.

В ТАЛДЫКОРГАНЕ ЧЕСТВОВАЛИ УЧИТЕЛЕЙ-ВЕТЕРАНОВ

Накануне Дня учителя в здании Талдыкорганского индустриального колледжа руководитель управления образования области Жетісу Даурен Жунисов в неформальной обстановке встретился с ветеранами-педагогами, передает корреспондент Vestnik19.kz

За плечами каждого из них десятки лет работы не только педагогом, но и руководителем учебного заведения. Они не только обучали профессиям, но и были наставниками молодых учителей. Таким образом всю свою сознательную жизнь посвятили воспитанию молодого поколения. Под занавес встречи Даурен Жунисов поздравил каждого ветерана, вручив благодарственное письмо и небольшой денежный подарок.

КОРОТКО ОБО ВСЕМ

РАСКРЫТ КРУПНЫЙ КАНАЛ ПЕРЕВОЗКИ МАРИХУАНЫ

В области Жетісу пресечён канал незаконной транспортировки наркотических веществ, передает корреспондент агентства Kazinform.

В результате оперативно-розыскных мероприятий задержан 51-летний житель Алматинской области, подозреваемый в хранении и перевозке наркотиков из города Алматы в область Жетісу. В ходе обысков изъяты вещества растительного происхождения с характерным запахом, напоминающим коноплю. Подозреваемый водворён в изолятор временного содержания. Следственные действия области Жетісу продолжаются.

ПОТРЕБИТЕЛЯМ ОБЛАСТИ ЖЕТИСУ ВОЗВРАЩЕНО БОЛЕЕ 41 МЛН ТЕНГЕ

По данным Департамента торговли и защиты прав потребителей по области Жетісу, за 9 месяцев 2025 года зарегистрировано 643 обращения граждан. Из них 138 – с оказанием правовой помощи, 368 – с предоставлением разъяснений. Проведено 162 проверки, в суды поступило 31 иск от потребителей. В итоге гражданам возвращено более 41 млн тенге. Большая часть жалоб поступила из сфер розничной торговли, электронной коммерции, жилищно-коммунальных, бытовых и туристических услуг, а также факты незаконного завышения цен на социально значимые продукты. 99 предпринимателям объявлены предупреждения, ещё на ряд субъектов наложены штрафы общей суммой свыше 674 тыс. тенге. В результате внеплановых проверок взыскано более 237 тыс. тенге штрафов.

КАЗАХСТАНЦЕВ ШТРАФУЮТ ЗА ВЫБРОС МЕБЕЛИ И СТРОЙМАТЕРИАЛОВ

Стражи порядка напомнили об ответственности за захламление мусорных площадок, передает Ulysmedia.kz.

Так, в Петропавловске к административной ответственности за выброс строительного мусора привлекли жителя одного из домов --пишет pkzsk.info. Складирование крупногабаритного мусора, предметов мебели на площадке возле контейнеров является нарушением правил благоустройства. Нарушителям грозит наказание по статье 505 КоАП РК, которое карается штрафом в размере 20 МРП (78 640 тенге).

ВТОРУЮ АЭС ПОСТРОЯТ В АЛМАТИНСКОЙ ОБЛАСТИ

Об этом заявил глава Агентства по атомной энергии Алмасадам Саткалиев, передает «24KZ». Обе станции, по его словам, будут расположены в Жамбылском районе на побережье озера Балхаш. Площадку в Курчатове в Абайской области сейчас рассматривают как перспективную. Ранее провели детальную оценку о возможности строительства там атомной электростанции, МАГАТЭ дало одобрение, теперь необходимо провести общественные слушания. Мажилис ратифицировал соглашение между странами СНГ о перевозках радиоактивных материалов. Документ призван обеспечить безопасность и контроль трансграничных перевозок опасных грузов.

ЭКС-БАНКИРА ЖОМАРТА ЕРТАЕВА ВНОВЬ ВОЗЬМУТ ПОД СТРАЖУ

Судебное постановление об освобождении экс-банкира Жомарта Ертаева отменено. Об этом заявил депутат мажилиса Абзал Куспан – сообщает kursiv.media

«Искренне благодарю Генеральную прокуратуру РК, прокурора и суд Алматинской области, а также журналистов, которые первыми подняли этот вопрос», — написал депутат в Facebook. Депутат Ермурат Бапи рассказал, что Абзал Куспан подал протест в Генеральную прокуратуру РК, выступая против решения об освобождении экс-банкира. Его требование было удовлетворено, и по протесту прокуратуры Жомарт Ертаев вновь будет взят под стражу.

БІРЛІК МЕН ЕЛДІКТІҢ ЖАРҚЫН КӨРІНІСІ

ҚЫРКҮЙЕКТІҢ 13-14 КҮНДЕРІ АЛДЫН АЛА ХАБАРЛАНҒАНДАЙ, БАЯНАУЫЛ БАУРАЙЫН-ДА МӘШҰР ЖҮСІП КӨПЕЙҰЛЫ БАБАМЫЗДЫҢ КЕСЕНЕСІ ЖАНЫНДА ӨТКЕН ҚАЗАҚ БИЛЕР АЛҚАСЫНЫҢ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҚҰРЫЛТАЙЫ ЕЛДІК МҮДДЕ МЕН РУХАНИ БИІКТІКТІҢ АЙҚЫН КӨРІНІСІНДЕЙ ӨТТІ ДЕСЕК ҚАТЕЛЕСПЕГЕН БОЛАР ЕДІК. ЕЛІМІЗДІҢ БАРЛЫҚ ӨНІРЛЕРІНЕН 150-ДЕЙ АДАМ ҚАТЫСҚАН БҰЛ ҚҰРЫЛТАЙ, ҚАЗАҚ ҚОҒАМЫНЫҢ БҮГІНГІ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІН ОРТАҒА САЛДЫ.

Бұл келелі жиын қазақтың тарихы мен ұлттық рухты жаңғыртқан тағылымды сәттерге толы болды. Еркін форматтағы сұхбаттар, өңір билерінің бір-бірімен танысып, тәжірибе алмасуы, тамаша өңір табиғатымен танысу сияқты шаралар күн тәртібінде белгіленді.

Жиын барысы батағай ақсақал Балтабай Сыздықовтың Құрылтай жұмысына сәттілік тілеп берген бата-сымен басталды. Бірқатар адамдарға билер алқасының мүшелік куәлігі тапсырылды. Мұның өзі Қазақ билер алқасының қатары уақыт өткен сайын көбейіп жатқанын байқатты.

Қазақстан билер алқасының бір жыл бойы атқарылған жұмыстары туралы Қазақ билер алқасының бас биі Әбу Мұхаммед Орынбасарұлы жиналған билер алдында есеп берді.

- Былтырғы жоспарда біз үш бағытты міндет етіп алдық. Сол үш бағыттың аясында Қазақ билер алқасы жұмыс жасады. Бірінші, мемлекеттің тыныштығы мен ел бірлігін нығайту. Екінші мәдени және тарихи мұраларды дәріптеу. Үшінші заманауи медиаация жүйесін дамыту. Міне, осы үш бағытта бірқатар жұмыстар атқарылды, - дей келе, жасалған жұмыстарды атап өтті.

Жиналғандардың баршасы бүгінгі қоғам тынысы, жастар тәрбиесі, ұлт бірлігі туралы ойларын ортаға салып, пікір алысты. Жиынға жастар да қатысты. Солардың бірі Оксфорд университетінде білім алып келген баянауылдық жас ғалым Нұрсұлтан Мұсаханұлы ұлттық тәрбие туралы ойын ортаға салып: **«Елден жырақ жүріп, ол жақта қанша білім алсақ та ұлттық тәрбиеден ажырамау керек, бүгінгі Қазақ билер алқасында айтылған жастар тәрбиесі туралы пікірлер, айтылған ұсыныстар мен берілген баталар жастар үшін өзекті деп ойлаймын»,** – деді.

Әр облыстан билер қатарында Қазақ Билер алқасының төбе биі Алматы облысынан келген Серікқали Ыбытаев:

- Жетем десең мұратқа, көк байрағыңды құлатпа. Ешқашан жаман ат келтірме, қазақ деген ұлы атқа деген сөзім бар, егеменді еліңе тірек бола біл, сонда бәрі жақсы болады, – деген оң тілегін білдірді.

Жетісу билер алқасының төрағасы Саржан Ержұманов өңір билерінің атынан сөз сөйлеп, Қазақ билер алқасына айтар бірнеше ұсыныстарын жеткізді:

...Біз – Жетісудың Билері, өздеріңіз сияқты, негізінен қоғамдық ұйымның бөлімі-филиалы болып табылатындықтан, өз жұмысымызда халық арасындағы қоғамдық пікірге назар аударып, елді толғандырып жатқан өзекті мәселелерге өз ережеміз шеңберінде атсалысып, талқылап, жергілікті әкімдіктер және мәслихаттарға осындай туындап жатқан мәселелерге мән беріп, өткір сұрақтарды бірлесіп шешуге ұмтыламыз. Өйткені қандай бір мәселе болмасын, бізге келген адамдар біздің көмегімізге зәру болып, өтініші немесе сұрағы болып жатады. Шамамыз келгенше, оларды өз мүмкіндігімізше мәселені шиеленістіруге апармай, шешуге көмектесіп жатырмыз.

Алайда, халықтан келіп жатқан өзекті мәселелерге кейде біздің құзырымыз жетпейтін жайлар кездеседі. Осындай жайларды және ұсыныстарымызды, аталған мәселелерді Үкімет назарына Қазақ билер алқасы жеткізеді деген үміттеміз, - деді ол.

ТІЛ МЕН ДІН

Біз, жергілікті билер, халықтың өкіліміз. Сол халықтың ойын Үкіметке жеткізу жолында айтайық дегеніміз - Дін мәселесі. Саясат пен дін бағыттарын ажырата білуіміз керек. Мешіттердегі уағыздарда қазақ тілінен гөрі араб тілінде уағыз көп айтылып жатады. Түсінбесе де бурмаланған араб тіліндегі сөздер көп айтылады. Мұсылманбыз, бірақ қазақпыз ғой. Дінге дұрыс мән берілсе. Өйткені мешіт төңірегіндегі сөздер қазақтың сөзінен гөрі арабизацияланып барады. Қазіргі кейбір қазақтар ана тілін білмейді.

Дана Мәшһүр Жүсіп өз заманында айтқан екен, «Әлемде 72 тіл бар. Оның ең асылы – араб тілі. Өйткені, Құран араб тілінде түскен. Одан кейінгі бай тіл – қазақ тілі. Дін де, ғылым да, әулиелік те қазақтың тілінде тұр», - деген. Сондықтан дінді тілдің алдына немесе жоғары қоймау керек.

Араб тілі дін тілі болғанымен, сол дінді біз қазақ тілінде қабылдауымыз керек. Санамызды қазақша оятып, ол

үшін құранды қазақша оқуға болады. Арабша Құранның қазақша аудармасын қоғамға тарату және арабша сөздерді күнделікті қарым-қатынаста пайдаланбай, өз орнында пайдалану дұрыс болмақ. Бұған да Үкімет назарын аударғанды жөн санадық.

ТЕГІН ЖЕР ТЕЛІМІНЕ ҚАШАН ЖЕТЕМІЗ?

Қарапайым тұрғындар баспана салу үшін жер телімі берілмейтінін айтып жатыр. Жетісу облысының орталығы Талдықорғанда жер кезегінде тұрғандардың саны 40 мыңнан асқан көрінеді. Ал кезекте 20 жылдан астам тұрғандардың айтуынша, кезек мүлдем жылжымайды. Жылжығанның өзінде 1-ақ адамға жылжыған. 2015 жылы 50 жасында 17 мыңыншы болып тұрған азамат қазір 60-қа келді. Кезегі жылжитын түрі жоқ, әлі сол орнында тұр. Сонда ол: «жер телімін алғанша 70-80-ге келіп үй сала алам ба?», - деп ренжиді.

Ал осал топ болып есептелетін көпбалалы ана, «Алтын алқа» иегері де Жетісу билер алқасынан үй салуға, жер алуға көмектесуімізді сұрайды. Бұл мәселе туралы Жетісу облысының орталығы Талдықорғандағы жауапты лауазым иелері тізімдегі халыққа әлі жер бөлінген жоқ, алдымен жол салынып, жарық-су жүргізілуі керек деген түсіндірме берді.

Кезектегі адамдарға жер телімі заң бойынша тегін берілетіні белгілі. Алайда облыс орталығының төңірегінде жыл сайын көбейіп салынып жатқан жеке тұрғын үйлер қандай заңмен салынып, оған жерлер қалай беріліп жатқаны белгісіз. Тегін берілетін жер телімдерінің тізімі қашан алға қарай жылжиды? Үкімет осындай жағдайларды өз бақылауына ала ала ма? Жер аукционға түсіп сатылады деген сыбыс бар, ол рас па? Ол қандай жер аукционға түсетін? - деген сұрақтар көп. Қазақ билер алқасы осы сұрақтарды Үкіметке жетуіне ықпал етсе дұрыс болар еді. Өйткені баспана – қазақ үшін ауыр тақырып.

БІЛІМ САПАСЫ МЕН МЕКТЕПТЕГІ МЕМЛЕКЕТТІК ТІЛ

Тағы айта кетер жай, балаларға білім беру мәселесі. Қазір бүкіл Еуропа елдері мектепте білім беру мәселесін кеңестік жүйе кезіндегі әдістемемен жүргізіп жатыр. Ал біздің елдің оқушыларының оқулықтары бизнесте айналып кетті. Авторлар оқулықтарын бала жасына икемдеген. Сәйкессіздіктер көп, ата-аналардың наразылықтары күннен-күнге ұлғаюда. Әдістемеліктер сапасыз. Сондай-ақ, «Еңбек сабағында»

оқушыларды еңбекке баулып, нарықтағы нақты мамандықты игеруге үйретсе... Мысалы, шаштараз, дәнекерші, тігінші, қолөнерші сияқты.

ҚАЗАҚ ТІЛІ МЕКТЕПТЕРДЕ БІРІНШІ ОРЫНДА ТҰРУЫ КЕРЕК

Біздің өңірдегі Текелі қаласының биі, заңгер Талғат Жанболатовтың сараптауынша, еліміздің мектептеріндегі 2 млн. 342 мың 277 оқушының 1млн. 82 мың 338-і орысша оқиды екен. Яғни оқушылардың 45-50 пайызы орысша оқиды деген сөз. Ал 93

БАС БИДІ САЙЛАУ МЕРЗІМІ

Қазақ Билер алқасының төрағасын сайлау мерзімі Жарғы бойынша 1 жыл. Біздің ойымызша бұл мерзім өте аз уақыт. Жыл сайын төрағаның өзгеріп отыруы жұмысты жүргізуге де қолайсыз. Бұл мерзім жұмысты дұрыс атқаруға жеткіліксіз уақыт. Жыл сайын басшы өзгеріп отырған жұмыста береке болмайды. Сондықтан төрағаны сайлау мерзімін бес жыл деп өзгерткен дұрыс, егер жұмысын атқара алмаса, төтенше жағдайда орнынан алып, басқа би сайлау мүмкіншілігін жасау керек. Әбу мырзаны Жетісу билер алқасының ұсынысымен бес жыл мерзімге қайта сайлау да ұсынамын.

ҚОРЫТЫНДЫ ЖӘНЕ 2026 ЖЫЛДЫҢ ЖОСПАРЫ

Міне, осындай мәселелерді алға қойған Жетісу облыстық билерінің ұсыныстарын Қазақ Билер алқасы қабылдап, Үкімет алдына жеткізуді қарастыратынын айтты.

Сондай-ақ, Қазақ Билер алқасының бас биін сайлау мерзімі үш жыл деп қабылданып, Әбу Орынбасарұлы Мұхаммед Қазақтың Билер алқасының бас биі болып үш жыл мерзімге сайланды.

Жиын соңында ел өңірлеріндегі белсенді билер марапатталды. Солардың ішінде Жетісу облысы билер филиалы «Үлгілі аймақ» деп танылып, Жетісу облысы Билер филиалының бас биі Саржан Ержұманов пен төре биі Нұрлыахмет Жұмағұлұлы Қазақ Билер алқасының «Алғыс хатымен» марапатталды.

Қазақ Билер алқасы 2026 жылға арналған жылдық жоспарын Шымкент қаласында Төралқа отырысында талқылап, ел мүддесіне орай, заманауи өркениеттің талаптарына сай 5 жаңаша бағыттағы мәселелер және қосымша бағдар мен бастамалар бекітілді. Іске сәт!

Баян ТАҚАТАРОВА

«ҚАЗАҚ БИЛЕР АЛҚАСЫ» РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҚОҒАМДЫҚ БІРЛЕСТІГІ

Үлгілі аймақ

Ел мүддесі, ұрпақ сабақтастығы, қоғам бірлігі жолында қажырлы қызмет етіп, іс-әрекетімен үлгі болған «Қазақ Билер Алқасы» республикалық қоғамдық бірлестігінің Жетісу облыстық филиалына алғысымызды білдіреміз! Еңбектеріңіз жанып, абыройларыңыз артсын!

«Қазақ Билер Алқасы» РҚБ
Қазақ Бас Биі
«Қазақ Билер Алқасы» РҚБ
төрағасы

Ө. Мұхаммед
А. Амантаев

Баянауыл, 2025

«ҚАЗАҚ БИЛЕР АЛҚАСЫ» РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҚОҒАМДЫҚ БІРЛЕСТІГІ

Алғыс хат

ҚҰРМЕТТІ
САРЖАН ӘЛДИБЕКҰЛЫ!..

Сізге, ұлттық құндылыстарды дәріптеп, қоғамдық келісім мен әлеуметтік мәселелерді шешудегі ерен еңбегіңізге алғысымызды білдіреміз! Отбасыңызға амандық, кәсібіңізге береке, деніңізге саулық тілейміз! Ұлағатты ұрпағыңыз ұлт мәртебесін әлемге танытар тұлға болсын!

«Қазақ Билер Алқасы» РҚБ
Қазақ Бас Биі
«Қазақ Билер Алқасы» РҚБ
төрағасы

Ө. Мұхаммед
А. Амантаев

Баянауыл, 2025

ҰСТАЗДЫҚТЫ ҰЛЫҚТАҒАН ЖАНДАР

НұриЛА НҰРБОЛҚЫЗЫ

Кербұлақ ауданы

Бірі – бай тәжірибесімен бағыт берсе, бірі - тың серпін мен жаңа көзқарас әкелуде. Осы орайда біз ауыл мектебіндегі ең аға және ең жас ұстаз жайында Жетісу облысы, Кербұлақ ауданы, Шанханай ауылының мектеп директоры Жанара Жұмажановамен сұхбаттасқан едік.

– Алдымен өзіңізді таныстырып өтсеңіз. Қай пәннен сабақ бересіз және еңбек өтіліңіз қанша жыл?

– Аты-жөнім Жұмажанова Жанара Бақытжанқызы. Тарих пәнінің мұғалімімін. Педагог-зерттеуші, ғылыми магистр дәрежесі бар. Жалпы еңбек өтілім - 15 жыл. Мектеп басшысы ретінде 2023 жылы 19 қаңтарда тағайындалдым, яғни 2 жыл 9 ай білім ордасында басшылық етудемін. Қазіргі таңда үшінші санаттағы басшы-ұйымдастырушы дәрежесі бар.

– Директор болудың қиындығы мен қызығы жайлы, ұстаздар мен оқушыларды қатаң тәртіпте ұстау қағидаңыз жайлы айтып берсеңіз?

– Мектеп директоры болу үлкен жауапкершілік пен жан-жақты табандылықты талап ететін қызмет. Бұл лауазымның қиындығы да, қызығы да қатар жүреді. Қиындығына келетін болсақ, жауапкершілік жүгінің ауырлығы, оқушылардың қауіпсіздігі, ұстаздардың жағдайы, ата-ананың сенімі – бәрі директордың мойнында. Басшы тек білім беру жүйесінде ғана емес, шаруашылық, кадрлық, қаржылық, құқықтық және психологиялық жұмыстарға да

Ұстаз – ұлттың ұлы тұлғасы. Уақыт алмасып, ұрпақ ауысқанымен, мұғалім мамандығының қадірі кеміген емес. Бүгінде білім ордаларында қатар қызмет етіп жүрген аға буын мен жас мамандар – мектептің қос тірегі.

әрдайым назар аударуы қажет. Ал қызығы нәтиженің көрінуі деп ойлаймын. Мектеп қабырғасындағы әр ұстаз бен оқушының жетістігі директор үшін ең үлкен марапат деп білемін. Көшбасшы болу – мектептің даму жолын өзің анықтайсың, идея мен жоспарға еркіндік бар. Ұжыммен бірлікте жұмыс жасау, жақсы командамен тек алға қойған мақсаттарға табан тіреу маған ерекше шабыт береді.

Директор болу – әр күні сынақ, әр күні мүмкіндік. Қиындығы арқылы шыңдаласың, қызығы арқылы шабыттанысың.

– Ұжымда қанша мұғалім қызмет етеді? Оқушылар саны қанша?

– 2025-2026 оқу жылында мектепте 52 педагог жұмыс істеп жүр. Оның 5-і педагог-зерттеуші, 18 педагог-сарапшы, 24 педагог-модератор, ғылыми магистр дәрежесі бар 10 педагог қызмет атқарады. Мектептегі оқушы саны - 286.

– Мектептегі еңбек өтілі ең ұзақ мұғалім мен қызметін өңде бастаған жас ұстаз ретінде кімді атап едіңіз?

– Мектебіміздегі еңбек өтілі жоғары ұстаздарымыз көп. Солардың бірі – Үсембекова Әлия Әлішқызы. Биология пәнінің мұғалімі, педагог-сарапшы маман. Еңбек өтілі - 39 жыл. Ұзақ жылдар бойы шәкірттеріне білім мен тәрбие беріп келе жатқан ұлағатты ұстаз. Көптеген байқаулар мен олимпиадалардың жеңімпаздарын даярлаған жетекші педагог. Өзінің біліктілігі мен кәсібилігінің арқасында бүгінгі таңда баршамыз құрметтейтін ұлағатты ұстаз болып зейнет жасына да жетіп отыр.

Мектептегі жас ұстаздардың бірі – Ұлдахан Жұлдыз Амангелдіқызы. Ол ағылшын тілі пәнінің мұғалімі, еңбек өтілі 2 жыл. «Жас келсе іске» демекші, жас болса да жігерлі, алғыр, ізденімпаз, жан-жақты маман.

Мектеп директоры
Жанара Жұмажанова

Өзіміздің мектептің түлегі болған оқушымыз, қазір қолында дипломы бар маман иесі болып ауылға оралды. Ал ұстаздық еңбек жолын өзімізден бастап жатқанына қуаныштымыз. Шәкірттеріміз біздің жолды жалғастырып жатыр. Болашақта биік белестерді бағындырып, білікті маман болатынына сенімдімін.

– Ұстаздардың жас ерекшелігі мектеп ұжымына қалай әсер етеді?

– Жасы үлкен ұстаздар – білім мен тәрбие беру жолында қалыптасқан, сабырлы, өмірлік тәжірибеге бай. Олар тұрақтылықтың, даналықтың тірегі. Ал жас мамандар жаңашыл, креативті, жаңа технологияларды еркін меңгерген, заманауи көзқараста. Бұл екі буынның бірлесіп жұмыс істеуі мектеп ұжымына оң серпін береді. Жас маман аға буыннан тәлім алып, тәжірибе жинақтайды. Ал үлкендер жастардан жаңа әдіс-тәсілдерді меңгереді. Бұл өзара үйрену арқылы ұжым ішіндегі сенімді, қолдаушы орта қалыптасады. Жас ерекшелігі әртүрлі

Шанханай ауылдық мектебі

ұстаздардың бір мақсатқа бірігуі – мектепте ұрпақтар сабақтастығын қалыптастырады. Бұл мектептің ішкі мәдениетін, кәсіби әлеуетін арттыратын маңызды фактор.

Тәжірибелі ұстаздың әрбір ісі – өз жұмысына деген сүйіспеншіліктің, тұрақтылық пен тәртіптің көрінісі. Ол өз міндетін аса жауапкершілікпен атқара отырып, жас мамандарға ұстаздықтың маңызын ұғындырады. Жас мұғалімдер күнделікті сабақ беру, тәрбие жұмысын жүргізу барысында аға әріптесінің әдіс-тәсілдерін үйреніп, тәжірибесінен үлгі алады. Қиын сәтте кеңес сұрап, нақты бағыт табады. Көп жылдық еңбек жолында түрлі жағдайдан өткен ұстаздың сабырлы мінезі мен шешімділігі – жас маманға эмоционалды тұрақтылықты, қиындыққа берілмеуді көрсетеді. Аға буын ұстаз өзінің жүріс-тұрысы, сөз сөйлеуі, оқушымен, ата-анамен, әріптеспен қарым-қатынасы арқылы нағыз ұстазға тән тұлғалық қасиеттерді танытады. Білім ошағымызда әнбекқор, әрі тәжірибелі – Жапар Айтбекұлы, Күлзира Әшірқызы, Шолпан Мұзапарқызы, Назия Орынбайқызы, Әлия Әлішқызы, Алия Макежанқызы сияқты еңбек өтілі көп мұғалімдер қазіргі қатарымызға қосылып жатқан жас ұстаздардың адами тұрғыда қалыптасуына жол ашатын шамшырағымыз. Мұндай ұстаздар ұжымда ғана емес, тұтас қоғамда құрметке лайық.

– Ұстаздар арасында тәлімгерлік жүйесі бар ма?

– Иә, мектебімізде ұстаздар ара сында тәлімгерлік жүйесі қалыптасқан және жүйелі түрде жүзеге асырылып келеді. Педагог-зерттеуші, бастауыш сынып мұғалімі Көкенова Күлзира Әшірқызы бұл бағытта зор үлес қосып жүрген тәжірибелі мамандардың бірі. Ол 5 жыл қатарынан тәлімгер ретінде жас мамандарға әдістемелік көмек көрсетіп, кәсіби бағыт-бағдар береді.

Көкенова Күлзира Әшірқызы өз тәжірибесінде сабақ жоспарлау мен өткізу әдістерін, сыныппен және ата-аналармен жұмыс жүргізуді тиімді жолдарын, құжаттарды дұрыс рәсімдеуді үйретіп, жас ұстаздардың бойына жауапкершілік пен кәсібилік дарытып келеді. Мектебіміздегі тәлімгерлік жүйесі – жас мамандардың ортаға тез бейімделіп, кәсіби дамуына ықпал ететін маңызды тәжірибе алаңы. Күлзира Әшірқызы сынды ұстаздарымыздың еңбегі ұжымдық жетістіктің кепілі.

– Жанар ханым, жұмыстарыңызға табыс тілейміз! Ұстаздар мерекесі құтты болсын!

Р.С. Қай дәуірде болсын, ұстаздықтың жүгі жеңіл болған емес. Мектеп қабырғасындағы аға буын мен жас маманның бірлесіп жұмыс істеуі – білім саласының тұрақты дамуының белгісі. Тәжірибелі ұстаздың тағылымы мен жас мұғалімнің жігері қатар жүргенде ғана ұрпақ тәрбиесі өз жемісін берері анық. Осындай үйлесімділік пен сабақтастық барда, мектептің де, елдің де көлешегі кемел болары сөзсіз.

Дүйсенбі - Понедельник, 6 қазан

ХАБАР

05.00, 02.40 ҚР Өнұраны
05.00 «Дүлдүлдер дүбірі»
06.00 Телехикая
«Пәленшеевтер»
07.00, 08.00, 08.55 «Оян»
07.50, 18.00 Новости
08.35 Глобальные события
10.30 Мультсериал «Белка и стрелка. Тайны космоса»
10.40 Мультсериал «Супер Мяу»
11.00 «Бегом за деньгами»
12.00, 20.00 Телехикая «Ар алдында»
13.45, 21.45 Телехикая «Келінжан-6»
14.30, 19.30 Жаңалықтар
14.40 Жұмыр жер
15.10 Хақың бар
15.30 Айтыс айнасы
16.00, 23.40 Сериал
18.30 Пульс планеты
19.00 Жер-жаһан
22.40 КешREC
01.40 Сериал

ЕВРАЗИЯ

06.00, 02.40 «П@утина»
07.00 «Koremiz-Шоу»
08.00 «Қайырлы таң, Қазақстан!»
09.00 «Доброе утро, Казахстан»
10.00 Сериал «Завтрак в постель»
14.10, 02.20 «Новости»
14.20, 02.30 «Жаңалықтар»
14.30 «Qoslike». Жаңа маусым
18.30, 03.20 «басты жаңалықтар»
19.00 «koremiz-шоу».
20.00 «главные новости»
20.30 Сериал «Невский. Тень архитектора»
01.10 Ночной кинотеатр. «Так далеко, так близко»
03.45 «Той базар»

КТК

07.05 «Әнім сен едің»
07.35 «Өкінбе сен»
09.30 «Битва экстрасенсов», реалити-шоу
14.00 Сериал «Поцелуй»
16.30 сериал «Кольцо с рубином»
18.40 сериал «Однажды в чукурова»
20.35 кешкі жаңалықтар
21.00 Вечерние новости
21.40 Сериал «Тверская. Любой ценой»
00.00 сериал «Королева игры»
02.30 сериал «Бессмертник»
04.00 сериал «Кольцо с рубином»
04.50 «Өкінбе сен»
06.00 «Әнім сен едің», ойын- сауық (қайталау)
06.10 Кешкі жаңалықтар (қайталау)

ЖЕТИСУ

07.05 «Әсем әуен»
07.30 «Таңжарық» /тікелей эфир/
08.50 «Саулықтың сыры»
09.00 «БикенФест-3» театр фестивалі
10.00 «Әсем әуен»
11.00 «Бір шәугім шай»
11.40 «Әсем әуен»
12.05 «Біздің толқын» /тікелей эфир/
12.50 «Әсем әуен»
13.05 «Единый народ»

13.35 «Абадан»
14.00 «Өзекжарды»
14.30 «Арнайы репортаж»
15.00 Жаңалықтар /тікелей эфир
15.20 «Шашу»
16.00 Новости/прямой эфир
16.20 «DARA LINE»
17.00 «Әсем әуен»
17.10 «Сиқырлы мектеп» телехикаясы 1-бөлім
18.00 «19 аймақ» /тікелей эфир
18.40 «Баспасөзге шолу»
19.00 «Әсем әуен»
19.30 «Гибрат»
20.00 Әсем әуен
20.30 Қорытынды жаңалықтар
21.00 «Қарындас»
21.30 Итоговые новости
22.00 К/ф «Мектеп билігі»
22.40 «Әсем әуен»

31 КАНАЛ

06.00, 04.00 «Әзіл студио» ойын-сауық
06.30, 03.00 «Tik Tok show»ойын-сауық
07.00, 02.40 «Time Vine»
07.30, 02.10 «31 әзіл»
09.00 «Күліп All» ойын-сауық
09.40 Мультсериал «Пингвины Мадагаскара»
10.40 Мультсериал «Аватар: Легенда об Аанге»
11.40 Мультсериал «Губка Боб»
12.40 Худ. фильм «Хищник-2»
15.20 Худ. Фильм «Команда А»
18.00 Худ. Фильм «Коммандос»
20.00 Информбюро (рус., каз.)
21.00 «Әділдік алаңы» ток-шоуы
22.10 Худ. фильм «Крепкий орешек»
01.10 «Айдаһарлар шайқасы» телехикаясы
03.20, 05.00 «What's up?»ойын-сауық
04.20 «1001 Әзіл» ойын-сауық
04.30 Телевикторина
05.20 «Ризамын» ойын-сауық

7 КАНАЛ

06.00, 05.50 Өнұран
06.02 Телехикая «Дем. Соңғы Үміт»
06.30 Q елі
07.00 Телехикая «Жүрекке жазылған жол»
09.00, 18.30 сериал «Великолепный век. Көсем»
10.00, 20.00 сериал «Черная любовь»
11.20, 21.00 сериал «Стамбульская невеста»
14.00 «Значит война».
Художественный фильм
16.50 «Жарқыраған жұлдыз» Бағдарлама
18.00 Жаңалықтар
19.30 Новости
23.10 Телехикая
23.50 Жаңалықтар
00.20 Новости
00.50 Әйгерім Сейфолланың Сырласуы
01.50 Сериал «Пока Станислава Спит»
02.40 Жұлдызды шаңырақта
03.20 «Q-елі». Скетчком
04.40 Телехикая «Ата-ана. Бала-шаға-2»

Сейсенбі - Вторник, 7 қазан

ХАБАР

05.00.02.40 ҚР Өнұраны
05.00 «Дүлдүлдер дүбірі»
06.00 Телехикая
«Пәленшеевтер»
07.00, 08.00, 08.55 «Оян!»
07.50, 18.00 Новости
08.35 «President»
10.30 Мультсериал «Супер Мяу»
11.00 «Бегом за деньгами»
12.00, 20.00 Телехикая «Ар Алдында»
13.45, 21.45 Телехикая «Келінжан-6»
14.30, 19.30 Жаңалықтар
14.40 «Өзекті»
15.10 «Әлеумет»
15.30 «Дәстүр»
16.00, 23.40 Сериал
18.30 Пульс планеты
19.00 Жер-жаһан
22.40 «КешREC»
01.40 Сериал «Перекрытие»

ЕВРАЗИЯ

06.00, 02.40 «Паутина»
07.00 «Koremiz-Шоу»
08.00 «Қайырлы Таң, Қазақстан!»
09.00 «Доброе Утро, Казахстан!»
10.00 «Жить здорово!»
10.55 «Модный приговор»
11.55 «Давай поженимся!»
12.55 «Пусть говорят»
14.10.02.20 «Новости»
14.20, 02.30 «Жаңалықтар»
14.30 «Qoslike». Жаңа маусым
18.30, 03.20 «Басты жаңалықтар»
19.00 «Koremiz-Шоу».
Жаңа
20.00 «Главные новости»
20.30 Сериал «Невский. Тень архитектора»
01.10 Ночной кинотеатр.
03.45 «Той базар»

КТК

07.05 кешкі жаңалықтар (қайталау)
07.25 «Өкінбе сен», өзбек телехикаясы.
08.40 Вечерние новости
09.20 сериал «Тверская. Любой ценой»
11.50 сериал «Королева игры»
14.20 сериал «Поцелуй»
16.30 сериал «Кольцо с рубином»
18.40 сериал «Однажды в чукурова»
20.35 Кешкі жаңалықтар
21.00 Вечерние новости
21.40 сериал «Тверская. любой ценой»
00.00 сериал «Королева игры»
02.30 сериал «Бессмертник»
04.00 сериал «Кольцо с рубином»
04.50 «Өкінбе сен», өзбек телехикаясы.
06.00 «Мерекелік концерт»
06.10 Кешкі жаңалықтар (қайталау)

ЖЕТИСУ

07.05 «Әсем әуен»
07.30 «Таңжарық» /тікелей эфир/
08.50 «Саулықтың сыры»
09.00 Жаңалықтар
09.30 Новости
10.00 «Әсем әуен»
10.15 «Сиқырлы мектеп» телехикаясы 1-бөлім

11.00 «Әсем әуен»
12.00 «Аман болайық» /тікелей эфир/
12.40 «Әсем әуен»
13.05 «19 аймақ»
13.40 «Баспасөзге шолу»
14.00 «Әсем әуен»
14.30 «Гибрат»
15.00 Жаңалықтар /тікелей эфир
15.20 «Әсем әуен»
16.00 Новости/прямой эфир
16.20 К/ф «Мектеп билігі»
17.00 «Әсем әуен»
17.10 «Сиқырлы мектеп» телехикаясы 2-бөлім
18.00 «19 регион» /тікелей эфир
18.40 «Әсем әуен»
19.30 «Ауылдан адам көшкенмен...»
19.45 Әсем әуен
20.00 Әсем әуен
20.30 Қорытынды жаңалықтар
21.00 «Ойлан»
21.30 Итоговые новости
22.00 К/ф «Әкемнің үміті»
22.40 «Әсем әуен»

31 КАНАЛ

06.00, 04.00 «Әзіл студио» ойын-сауық
06.30, 03.00 «Tik Tok шоу»
06.50, 20.00 Информбюро (рус., каз.)
08.00.02.00 «31 әзіл» ойын-сауық
09.00 «Күліп All» ойын-сауық
09.40 Мультсериал «Пингвины Мадагаскара»
10.40 Мультсериал «Аватар: Легенда об Аанге»
11.10 Мультсериал «Губка Боб»
11.50 «Паутина Шарлотты»
14.00 Худ. фильм «крепкий орешек»
17.00 Худ. фильм «Джон Уик-3»
21.00 «Әділдік алаңы» ток-шоуы
22.10 Худ. фильм «крепкий орешек-2»
01.00 «Айдаһарлар шайқасы» телехикаясы
02.40 «Time Vine» ойын-сауық
03.20, 05.00 «What's up?» ойын-сауық
04.20 «1001 Әзіл» ойын-сауық
04.30 Телевикторина
05.20 «Ризамын» ойын-сауық

7 КАНАЛ

06.00, 05.50 Өнұран
06.02 Телехикая «Дем. Соңғы Үміт»
07.00 Телехикая «Жүрекке жазылған жол»
08.00, 23.50 Жаңалықтар
08.30, 00.20 Новости
09.00, 18.30 Сериал «Великолепный век. Көсем»
10.00, 20.00 сериал «Черная любовь»
11.20, 21.00 сериал «Стамбульская невеста»
14.00 Художественный фильм
17.00 «Жарқыраған жұлдыз» Бағдарлама
18.00 Жаңалықтар
19.30 Новости
23.10 Телехикая
00.50 Әйгерім Сейфолланың Сырласуы
01.50 Сериал «Пока Станислава Спит»
02.40 Жұлдызды шаңырақта
03.20 «Q-елі»
04.40 Телехикая «Ата-Ана. Бала-Шаға-2»

Сәрсенбі - Среда, 8 қазан

ХАБАР

05.00 «Дүлдүлдер дүбірі»
06.00 Телехикая
«Пәленшеевтер»
07.00, 08.00, 08.55 «Оян!»
07.50, 18.00 Новости
08.35 «Народный контроль»
10.30 Мультсериал «Супер Мяу»
11.00 «Бегом за деньгами»
12.00, 20.00 Телехикая «Ар алдында»
13.45, 21.45 Телехикая «Келінжан-6»
14.30, 19.30 Жаңалықтар
14.40 «Өзекті»
15.10 «Біздің назарда»
15.30 «Көзқарас»
16.00 Сериал «Акушерка. Новая жизнь»
18.30 Пульс планеты
19.00 Жер-жаһан
22.40 «КешREC»
23.40 Сериал «Серебряный волк»
01.40 Сериал «Перекрытие»

ЕВРАЗИЯ

06.00.02.40 «Паутина»
07.00 «Koremiz-шоу»
08.00 «Қайырлы таң, қазақстан!»
09.00 «Доброе утро, казахстан!»
10.00 «Жить здорово!»
10.55 «Модный приговор»
11.55 «Давай поженимся!»
12.55 «Пусть говорят»
14.10, 02.20«Новости»
14.20, 02.30 «Жаңалықтар»
14.30 «Qoslike». Жаңа маусым
18.30, 03.20 «Басты жаңалықтар»
19.00 «Koremiz-шоу»
20.00 «Главные новости»
20.30 Сериал «Невский. Тень архитектора»
01.10 Ночной кинотеатр. «Так далеко, так близко»
03.45 «Той базар»

КТК

07.05 кешкі жаңалықтар (қайталау)
07.25 «Өкінбе сен»
08.40 Вечерние новости
09.20 Сериал «Тверская. любой ценой»
11.50 сериал «Королева игры»
14.20 сериал «Поцелуй»
16.30 Сериал «Кольцо с рубином»
18.40 сериал «Однажды в Чукурова»
20.35 Кешкі жаңалықтар
21.00 Вечерние новости
21.40 Сериал «Тверская. Любой ценой»
00.00 Сериал «Королева игры»
02.30 Сериал «Бессмертник»
04.00 Сериал «Кольцо с рубином»
04.50 «Өкінбе Сен»
06.00 «Мерекелік концерт».
06.10 Кешкі жаңалықтар (қайталау)

ЖЕТИСУ

07.05 «Әсем әуен»
07.30 «Таңжарық» /тікелей эфир/
08.50 «Саулықтың сыры»
09.00 Жаңалықтар
09.30 Новости
10.00 «Әсем әуен»
10.15 «Сиқырлы мектеп»

телехикаясы 2-бөлім
11.00 «Әсем әуен»
12.05 «Біздің толқын» /тікелей эфир/
12.50 «Әсем әуен»
13.05 «19 регион»
13.40 «Әсем әуен»
14.30 «Ауылдан адам көшкенмен...»
14.45 Әсем әуен
15.00 Жаңалықтар /тікелей эфир
15.20 «Әсем әуен»
16.00 Новости/прямой эфир
16.20 К/ф «Әкемнің үміті»
17.00 «Әсем әуен»
17.10 «Сиқырлы мектеп» телехикаясы 3-бөлім
18.00 «19 аймақ» /тікелей эфир
18.40 «Әсем әуен»
19.30 «Агро аймақ»
19.40 Әсем әуен
20.00 Әсем әуен
20.30 Қорытынды жаңалықтар
21.00 «Бейкүнә қыз»
21.30 Итоговые новости
22.00 К/ф «Жылы жүрек»
22.40 «Әсем әуен»

31 КАНАЛ

5.58 ҚР ӨНҰРАНЫ
06.00, 04.00 «Әзіл студио» ойын-сауық
06.30, 03.00 Tik Tok show
06.50, 20.00 Информбюро(рус., каз.)
08.00, 02.10 «31 әзіл» ойын-сауық
09.00 «Күліп All» ойын-сауық
09.40 Мультсериал «Пингвины Мадагаскара»
10.40 Мультсериал «Аватар: Легенда об Аанге»
11.40 Мультсериал «Губка Боб»
13.10 Худ. фильм «Коммандос»
15.10 Худ. Фильм «Крепкий орешек-2»
18.10 «Путешествия Гулливера»
21.00 «Әділдік алаңы» ток-шоуы
22.10 Худ. фильм «Крепкий Орешек-3: Возмездие»
01.10 «Айдаһарлар шайқасы» телехикаясы
02.30 «Time Vine» ойын-сауық
03.20, 05.00 «What's up?» ойын-сауық
04.20 «1001 Әзіл» ойын-сауық
04.30 Телевикторина «Bala battle»
05.20 «Ризамын» ойын-сауық

7 КАНАЛ

06.02 Телехикая «Дем. соңғы үміт»
07.00 Телехикая «Жүрекке жазылған жол»
08.00, 23.50 Жаңалықтар
08.30, 00.20 Новости
09.00, 18.30 Сериал «великолепный век»
10.00, 20.00 Сериал «Черная любовь»
11.20, 21.00 Сериал «Стамбульская невеста»
14.00 Художественный фильм
17.00 «Жарқыраған жұлдыз» Бағдарлама
18.00 Жаңалықтар
19.30 Новости
23.10 Телехикая
00.50 Әйгерім Сейфолланың Сырласуы
01.50 Сериал «Пока станислава спит»
02.40 Жұлдызды шаңырақта
03.20 «Q-елі». Скетчком
04.40 Телехикая «Ата-Ана. Бала-Шаға-2»

АДАМЗАТ АҚИҚАТЫ

Жалғасы. Басы өткен санда

Кешегі кеңестік тарихтануда біздің Түрік, Моғол, Нүкүз, Қият, Оғыз деген қанымызға да, мынау Ұлы Даламызға да сіңімді ат-атауларымызды бір ғана «Қыпшақ» атауымен алмастырды. (Күні бүгінге осылай деушілер табылады). Неге десеңіз, жоғарыда айтқанымыздай, сыртқы күйреткі, өртегіш идеологияның дем берушілеріне әлемді дүр сілкіндірген, барша адамзатты мойындатқан Шыңғыс қағанның аты да, елі де, бұған дейінгі есім-атаулары да түрпідей көрінді, естіген сәттерінде-ақ аждаһадай жиырылды. Тәңір қолдап, кәрі тарихтың бір қайырмасында, сындарлы тұста, яки орта ғасырда моғол-татар деген елесіміз қайта жаңғырды! Бұған дем берген жер-жаһанға мәшһүр «Еке Моғол Ұлысын» құрып, ертедегі бабаларының сайыпқырандық жолымен айды аспанға бір-ақ шығарған Ұлы перзент, даңқты Моғол – Шыңғыс қаған еді! Тарихшы Эренджан Хара-Даван: «Это имя (Еке Могул улысы) было такое блестящее, что все с пробуждающимся национальным чувством стали гордиться им!» – деп, өзі де осынау ғажап пассионарлық өрлеу үрдісіне шаттанбап па еді?! (Чингис-хан как полководец и его наследие. С. 72. А.: «Крамдс-Ахмед Яссауи», 1992).

Құбылай ұлы империяның астанасын Бейжіңге көшіріп, қытайлану үрдісі бел ала бастаған тұста, яғни 1348 жылы Шағатай ұлысында «Моғолстан» мемлекеті дүниеге келіп еді ғой. Оның негізгі ұйытқысына айналған – дулат ақсүйектері. Аталмыш тайпаның көсемі Поладшы бек дәстүрге сай – төре Тұғылық Темірді хан көтертті. Бірақ, мемлекет атын Дулатстан деген жоқ. Бұл моғолдардың тарихтағы үшінші мемлекеті болатын. Содан кейін Шыңғыс қағанмен төртінші атадан табысатын Ақсақ Темірдің ұрпақтары, яки барластар 1526 жылы Үндістанда Ұлы Моғолдар империясын құрды! Барлас империясы деп атамады! Мұны Моғол елесімінің тарихта төртінші мәрте жаңғыруы дейміз. Бұл – ең алдымен біздің бабаларымыздың жадының беріктігі, әу бастағы түп қазыққа деген адалдығы мен ерен сенімі!

Басқаны былай қойғанда, күні бүгінге дейінгі маңдайымызға басқан дара данышпанымыз әулие Абайдың сөзіне неге иланбасқа?! «...Маңғұлдан шыққан халықтың бірі – біздің қазақ. Біздің қазақтың маңғұлдан шықпақтығы бізге ұят емес, бірақ біздің білімсіз, ғылымсыз қалмақтығымыз ұят». (Абай. Екі томдық шығармалар жинағы, II-том, 165-б. «Жазушы» б-сы. 1986). Бұдан артық қалай жеткізерсіз тарих тағылымын! Кезінде Ұлы қағанымыз Шыңғыс Еке Моғол Ұлысын құрған Жетісуда кейінгі ұрпақтары Керей мен Жәнібектің Қазақ хандығы шаңырағын көтеруін де кездейсоқтық деп айта алмасқа керек! Моғолстанның ханы Есенбұға қасиетті қара жұртымыз деп келген Керей мен Жәнібек

бастаған жұртқа Шу бойы мен Қозыбасы өңірін бөліп бермеп пе еді, сөзге келместен!

Қазақ тарихының білгірі, Мемлекеттік сыйлығымыздың иегері Бексұлтан Нұржеке-ұлы: «...Біразы «моғол», екіншісі «моңғол» деп бас қатырып жүрген халықтың түп атасы – біреу, ол – Моғол! Шыңғысхан ата шежірені егжей-тегжей білген. Сондықтан да Моғол бабасының атын қайта тірілтуді мақсат еткен» – деп қадап берді! («Шыңғысхан: өтірігі, шыны» мақаласынан). Бұл орайда шет елдіктердің де оңды пайымдаулары баршылық. Мәселен, XIII ғасырдың аяғында католик монағы Монте-Кроче: «Татарлар өздерін «моғол» деп те атайды» – десе, ал жиханкез Гайтон бұдан да бойлай түседі: «Татар тайпаларының саны көп, бірақ бәрінің «моғол» деген ортақ атауы бар» – деп қайырады.

Орыс тарихының атасы Н.М.Карамзиннің пікірін әдетте ақиқатқа балаймыз, түрік тілін

көтерілген. Түрік қағандығын қытайлардың іштей ірітіп, бөлшектеп құлатқанын тарихтан жақсы білеміз. Сол себепті, түркілер енді сүттей ұйымыз, ешкімнің қитұрқы сөзіне ермейміз деп құрған кезекті түркілік Ұйғыр қағанаты еді! Білігі яғлақар-жалайырлардың қолында. Жүз жылдай ғұмыр кешті. Тағы да сол, баяғы дұшпандар саясаты дегеніне жетті. Қол астындағы қырғыздар көршілермен ауыз

де, дәсүр-салтын да білгендіктен болар. «История Российского государства» атты еңбегінде үнемі «моғол» деп жазады және татар екеуін синоним тұрғысында қолданады және бұл «моғол-татар» – «шығыс түріктерімен тайпалас туыс» – деп айшықты бәдіздеген!

Түркілерге әбден түсінікті хәм қасиетті «моғол» сөзін әр халық өз тілдерінің ыңғайына қарай атай бергеніне мән берудің қажеті жоқ! Айталық, арабтар «мағұл» десе, парсылар «мұғұл» деп жаза берген. Осылайша байырғы моғолдардың, тұрандықтардың даңқты жолын жаңғыртып, одан кейінгі сақтар мен ғұндар, Ұлы Түрік қағанатының, Ұйғыр, Қарахан мемлекеттерінің мұрагер жалғасы ретінде бой көтерген дербес ел Еке Моғол Ұлысы деп аталды. Басты ұйытқысы үйсіндер болғанымен тектес, қандас, түрік тайпаларының басы бір тудың астына біріккен!

Моғол үстіртіндегі бұл бір бұлғақты тұс еді. Ұйғыр қағандығы (745-840) Шығыс Түрік қағандығының орнына

қайырсақ, сегіз ұлы болыпты, ең үлкені әрі мұрагер патша – Түрік екен. Түріктің бесінші ұрпағы – Алынша. Алынша ханның егіз туған екі ұлы болды: бірі – Татар, бірі – Моғол». (Шыңғыс хан және оның заманы. Алматы: Дәуір, 2011.188-б.).

Ұлы Даланы еркін иемденген скиф, сақ, ғұн. үйсін, қаңлы деп аталған мемлекеттерді көршілес қытай үнемі бір-біріне айдап салу, шағыстыру, біріне қол ұшын беріп, екіншісімен араны суыту, қайсыбірінің қағандарына патшалар қызын беріп, құдаласу секілді «дипломатиялық» жолмен өздерінің бөліп ал да билей бер саясатын жүргізген, осылай өз қауіпсіздігін қамтамасыз еткен! Қауіпсіздік дегеннен шығады. Осы арада бір қисынды әңгімеге құлақ түріңіздер. Жапондық зерттеушілердің еңбектерінде Ұлы Қытай қорған-қабырғасын қалаған тастардың бірқатарында «Менің қытай ретіндегі басты арманым – бай да, бекзат,

таптап, Аттила (Еділ батыр) католиктік Риміңізді тізерлеткен! Сондықтан да, Н.Бичурин былайша шегелейді: «В 61 г. северный Шаньюй еще был разбит западным приставом Гын Ххой и бежал, неизвестно куда. Историки считают, что именно эта часть северных хунну прибыла в бассейны рек Яик и Итиль, и в последствии (448 г.) под предводительством Аттилы создали империю Гуннов. То, что после распада империи Аттилы образовались несколько тюркоязычных (а не «моноязычных») государств на севере Черного и Азовского моря, также доказывает, что хунны (гунны) были тюрками».

Атиланьң алып империясы түркі моғолдарының асыл арнасын Еуропанызға барынша тебіндетті. Еуразия тарихында өшпес із қалдырды. Түркілік мәдениет пен саяси басқару әдіс-амалдары жергілікті халыққа сіңісті болып кетті. Еуропаның құрмет-қошеметі күні бүгінге басылмаған. Құл иеленуші Рим империясын құлатып, әлденеше халықты азат етті деп бағалайды. Өткен ғасырдың тоқсаныншы жылдарында ЮНЕСКО бірінші және екінші мыңжылдық адамдарын арнайы сауалнама арқылы анықтауға кіріспей ме? Сөйтсе, Аттила бірінші, Шыңғыс қаған екінші мыңжылдықтың адамы болып шыға келген. Екеуі де түркілік моғолдар! Содан намысына тырысқан еуропалықтар амалдың жоқтығынан бірінші мыңжылдық адамы деп Иисус Христосты бекітіп жіберіпті. Сол себепті де, біз ұлы билеуші Еділ қаған империясын ұлы түркілік моғолдықтардың кезекті бір пассионарлық дәуірі ретінде әспеттеп, жан-жақты насихаттауға борыштымыз! Қойшығара Салғараұлы да Атиланьң моғол жұртының ұлы перзенті екендігін баса айтты. Шыңғыс есімінің моғолдық қағандарда ежелден бар екендігін дәйектей келе: «Сол себепті де, бір Тәмужин ғана емес, оның алдында бірнеше ғасыр бұрын өмір сүрген: Маудун (Модэ) да, одан кейінгі Еділ (Аттила) де заманында «Шыңғыс» деп аталған деп нық сеніммен айта аламыз. Бұған үш бірдей атақты тұлғаның бәрінің де моғол халқының перзенттері екені де айғақ. Бұл арада Атиланьң Сиунну империясы құлағаннан кейін батыс жаққа қашып кетті делінетін қытай дерегіндегі «Солтүстік чәниүй» деп аталатын нақты есімі белгісіз мыңғұл билеушісінің ұрпағы екенін есте ұстаған жөн». (Мыңғұл мен моңғол және үш Шыңғыс. Алматы: «Үш Қиян». 170-б. 2013).

**Әміре ӘРІН,
Бүкіләлемдік Шыңғысхан
академиясының академигі,
Қазақстанның Құрметті
жазушысы, ғылым магистрі,
Қазақстан Журналистикасы
академиясының академигі,
Алматы облысының Құрметті
азаматы.**

Жалғасы келесі санда.

ҚҰРМЕТТІ ӘРІПТЕСТЕР!

Сіздерді кәсіби мерекеміз – Мұғалімдер күнімен шын жүректен құттықтаймын!

Қазіргі білім беру жүйесі – инновациялық технологияларды енгізуді, құзыреттілікке негізделген оқытуды, ғылыми-әдістемелік ізденісті талап етеді. Осы бағыттардың барлығы сіздердің кәсіби шеберліктеріңізбен, педагогикалық парасаттарыңызбен жүзеге асып келеді.

Ұстаз еңбегі – қоғамның интеллектуалды әлеуетін қалыптастырушы, заманауи білім беру парадигмасының негізгі тірегі. Сіздердің еңбектеріңіздің нәтижесінде ел ертеңі – жас ұрпақ білімді, саналы, бәсекеге қабілетті болып өседі.

Баршаңызға мықты денсаулық, ғылыми шығармашылық табыс және шәкірт тәрбиелеудегі жаңа жетістіктер тілеймін!

Ізгі тілекпен, Ш.Шарипбаева

УВАЖАЕМЫЕ КОЛЛЕГИ!

Сердечно поздравляю вас с профессиональным праздником – Днём учителя!

Современная система образования требует внедрения инновационных технологий, реализации компетентностного подхода, постоянного научно-методического поиска. Все эти задачи успешно осуществляются благодаря вашему профессионализму и педагогическому мастерству.

Труд учителя – это формирование интеллектуального потенциала общества, основа современной образовательной парадигмы. Благодаря вашему вкладу подрастающее поколение становится образованным, сознательным и конкурентоспособным.

Желаю вам крепкого здоровья, научно-творческих успехов и новых достижений в воспитании учеников!

С уважением, Ш.Шарипбаева

**Татенова
Динара Мақсұтқызы**

«Абай атындағы
№1 орта мектеп-
гимназиясы» КММ Мектеп
директорының міндетін
атқарушы.

Қызметтік ұстанымы: «Білім мен
тәрбие – болашақтың берік іргетасы».

**Кенжеғұлова
Ақмарал Алтынбекқызы**

№2 орта мектебінің ди-
ректоры.

Қызметтік ұстанымы:
«Басшысы қандай болса -
мектебі де сондай болмақ.
Ал мектептің жаны – мұғалім мен бала»
(А.Байтұрсынов).

**Байгенженова
Алтыншаш
Арысбайқызы**

«Жетісу облысы
білім басқармасының
Талдықорған қаласы
бойынша білім бөлімі»

мемлекеттік мекемесінің №4 орта
мектеп» коммуналдық мемлекеттік
мекемесінің директоры.

Қызметтік ұстанымы:
Адамның құны – оның адамгершілігінде.
Әділдік пен арды ту етіп, халықпен
бірге қуанып, бірге мұңая білу – нағыз
адамдықтың белгісі. Өзімді сыйлап,
өзге сыйлы болу – басты қағидам.
Адал еңбек етіп, біліммен бөлісу –
өмірлік жолым.

**Маденова
Алия Бахытбекқызы**

«Жетісу облысы
білім басқармасының
Талдықорған қаласы
бойынша білім бөлімі»

мемлекеттік мекемесінің
«М.Ломоносов атындағы №5 орта
мектеп-лицейі» коммуналдық мемле-
кеттік мекемесінің директоры.

Қызметтік ұстанымы: «Білімді,
тәрбиелі және технологияны тиімді пай-
далана білетін ұрпақ – елдің тұрақты
дамуының кепілі».

**Айдабаева
Динара Аюханқызы**

А.С.Макаренко
атындағы №6 орта
мектептің директоры.

**Розакова
Іңкәр Мадиярқызы**

Жетісу облысы
білім басқармасының
Талдықорған қаласы
бойынша білім бөлімі»

мемлекеттік мекемесінің «К.Ушинский
атындағы №7 орта мектеп»
коммуналдық мемлекеттік мекемесінің
директоры.

Қызметтік ұстанымы:
Инновациялық менеджмент пен за-
манауи әдістер арқылы оқушылардың
креативті ойлау қабілеттерін дамы-
ту, ашықтық пен диалогқа негізделген
басқару арқылы серіктестік қатынас ор-
нату, инклюзивті орта қалыптастыру.

**Долаев
Самғат Садырбайұлы**

«Жетісу облысы
білім басқармасының
Талдықорған қаласы
бойынша білім

бөлімі» мемлекеттік мекемесінің
«Н.Островский атындағы №8 орта
мектеп» коммуналдық мемлекеттік
мекемесі директоры.

Қызметтік ұстанымы:
Жасөспірімдерді мақсатына жету-
ге, рухтарын биік ұстауға, білімді, өз
заманының адал азаматы болуға
тәрбиелеу.

**Сарқытов
Қайрат Төлепбергенұлы**

Талдықорған қаласы
«Мектепке дейінгі шағын
орталығы бар Сайын

Мұратбеков атындағы №9 орта мектеп»
КММ, мектеп директоры.

Қызметтік ұстанымы: «Ғылымға
негізделген білім, құндылыққа сүйенген
тәрбие».

**Жұмаділова
Айжан Медетқызы**

«Ш.Уәлиханов
атындағы №10 орта
мектеп-гимназиясы» КММ
мектеп директоры.

Қызметтік ұстанымы: «Әр
баланың сапалы білім алып,

**Еркінбеков
Ерлан Сатайұлы**

«Еркін ауылындағы
Есжан Берліқожаұлы
атындағы №11 орта
мектебі» КММ мектеп ди-
ректоры.

Қызметтік ұстанымы: «Көш бастау-
ердің ісі, ел тәрбиелеу-ұстаздың ісі».

**Керейбаева
Раушан Нұрғалиқызы**

«Жетісу облысы
білім басқармасының
Талдықорған қаласы
бойынша білім бөлімі»
мемлекеттік мекемесінің «№12 орта
мектеп- гимназиясы» коммуналдық
мемлекеттік мекемесінің директоры.

Қызметтік ұстанымы: Оқу-тәрбие
процесін жетілдіруге, мектепті ұйым
ретінде дамытуға және әрбір оқушының
табысты дамуына жағдай жасау

**Сүлейменова Салтанат
Жаңылысқызы**

Талдықорған қаласы
№13 орта мектеп (арнау-
лы сыныптарымен) КММ-
нің директоры.

Қызметтік ұстанымы:
Рухы биік патриот жастарды тәрбиелеу
жолында аянбай еңбек ету.

**Естібаева
Жазира Камизанқызы**

Жетісу облысы
білім басқармасының
«Талдықорған қаласының
білім бөлімі» мемлекеттік
мекемесінің «№14 орта

мектеп-гимназиясы» коммуналдық
мемлекеттік мекемесінің директоры.

Қызметтік ұстанымы: Мектепті
басқаруда стратегиялық көзқарас,
нәтижеге бағытталған әрекет арқылы
сапалы білім мен ұлттық құндылықтарға
негізделген тәрбие беру.

**Ысқақов Нұғыман
Слямұлы**

№15 орта мектеп ди-
ректоры.

Қызметтік ұстанымы:
Адалдық пен әділдік- әр

шешімде әділ болу, барша қызметкер
мен оқушыға тең қарау.

**Андриянова
Татьяна Николаевна**

«№15 орта мектебі»
КММ, мектеп директоры.

Қызметтік ұстанымы:
Учитель - это человек, ко-
торый должен отдавать
ученику не только некую сумму знаний,
но и частичку своей души. Уважение
между учителем и учеником должно
быть взаимным: ученик должен слу-
шаться учителя не из страха, а из ува-
жения. Есть «слабые» и «сильные»
ученики, но среди них нет плохих лю-
дей.

**Ақшөлақова
Рахила Молдағалиқызы**

«Жетісу облысы білім
басқармасы Талдықорған
қаласы бойынша білім
бөлімі» ММ «№17 орта
мектебі» КММ-нің дирек-

торы.

Қызметтік ұстанымы: «Әр балаға
– сапалы білім, әр ұстазға – қолдау,
мектепке – даму!» Қауіпсіз, инклюзивті
және қолайлы білім беру ортасын құру.

**Жаңаберлиева Салтанат
Бейсенбайқызы**

Талдықорған қаласы
«Бақтыбай Жолбарысұлы
атындағы №18 орта мек-
теп – лицейі» КММ-нің ди-
ректоры.

Қызметтік ұстанымы: «Сапа-
лы білім – жүйелі тәртіп пен саналы
тәрбиенің жемісі!».

**Замзина
Қарлығаш Келісқызы**

«М.Жұмабаев
атындағы №19 орта
мектеп-гимназиясы мек-
тепке дейінгі шағын
орталығымен» КММ-нің

мектеп директоры.

Қызметтік ұстанымы: «Ұстазға ша-
быт, балаға бағыт, ата-анаға сенім болу»
– бұл жайғана ұран емес, ол – педагогтың
кәсіби және адами ұстанымының айна-
сы. Мұндай көзқарас білім беру процесін
үйлесімді, нәтижелі әрі адамгершілік
құндылықтарға негізделген ортаға ай-
налдырады. Бұл ұстанымым – болашақ
ұрпақ тәрбиелеудегі сенімді жолсерік.

**Баймырзаев
Ердос Ғайниұлы**

«Жетісу облысы білім басқармасының Талдықорған қаласы бойынша білім бөлімі» ММ Өтенай ауылындағы мектепке дейінгі шағын орталығы бар №21 орта мектебінің директоры.

Қызметтік ұстанымы: «Ұстазға – қолдау, оқушыға – мүмкіндік, мектепке – даму!». Менің ұстанымым – құндылықтарға негізделген білім беруді жаңа технологиялармен ұштастыру. Мектеп – тек білім ордасы емес, ол әр оқушы өз дарынын ашатын орта, әр ұстаз кәсіби шыңдалатын алаң, ал заманауи технология – болашаққа қадам басудың сенімді құралы.

**Мұсанов
Ернар Жауынбайұлы**

«Еңбек ауылындағы мектепке дейінгі шағын орталығы бар №22 орта мектеп» коммуналдық мемлекеттік мекемесі мектеп директоры.

Қызметтік ұстанымы: Әділдік пен жауапкершілікті басты орынға қойып, soft skills арқылы ұжымды ынталандырып, стратегиялық мақсаттарға бірге жету. Білім беру ұйымын басқаруда стратегиялық даму мен ғылыми негізделген шешімдерге сүйену. Әрбір білім алушыны жеке тұлға ретінде қалыптастыру үшін инновациялық педагогикалық әдістерді енгізуді басты қағида ретінде қабылдау. Педагогикалық ұжымның кәсіби әлеуетін жетілдіру – мектептің сапалық көрсеткіштерін арттыру. Қоғаммен және ата-аналар қауымдастығымен серіктестік орнатып, білім берудің әлеуметтік маңызын күшейту.

**Өтепбергенов
Даурен Ахметұлы**

Жетісу облысы білім басқармасының Талдықорған қаласы бойынша білім бөлімі мемлекеттік мекемесінің «Мойнақ ауылындағы мектепке дейінгі шағын орталығы бар №23 орта мектеп» КММ мектеп директоры.

Қызметтік ұстанымы: Мектеп басқарудағы басты қағидатым – әрбір оқушыға сапалы білім мен саналы тәрбие беру арқылы оның жеке қабілетін ашуға мүмкіндік жасау.

**Ибраймова
Рахат Нығметбекқызы**

«Барлыбек Сырттанұлы атындағы №25 орта мектеп мектепке дейінгі шағын орталығымен» КММ-нің директоры.

Қызметтік ұстанымы: Мектепті заман талабына сай табысты мектептер қатарына қосу, функционалды сауатты, жан-жақты дамыған тұлға қалыптастыру

**Құсаинова
Динара Еркінқызы**

«Еркін ауылдық округіндегі мектепке дейінгі шағын орталығы бар №26 орта мектеп» КММ-нің директоры.

Қызметтік ұстанымы: Білім беру саласындағы басты мақсатым – заманауи талаптарға сай, сапалы білім мен тәрбиені қамтамасыз ететін, шығармашыл және жауапкершілігі жоғары тұлғаны қалыптастыруға жағдай жасау.

**Омарова
Гүлнара Омарқызы**

«Жетісу облысы Білім басқармасының Талдықорған қаласы бойынша білім бөлімі» мемлекеттік мекемесінің «№27 орта мектеп-гимназиясы» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің мектеп директоры.

Қызметтік ұстанымы: «Еліміздің ертеңі – бүгінгі жас ұрпақтың қолында, жас ұрпақтың тағдыры – ұстанымы мықты ұстаздың қолында».

**Каринбаева
Маржан Сағынтайқызы**

«Құлжабай Қасымов атындағы №28 ІТ мектеп-лицейі» КММ мектеп директорының міндетін атқарушы.

Қызметтік ұстанымы:

1. Білім сапасына басымдық беру.
2. Әділдік пен ашықтық.
3. Ұжыммен бірлесе жұмыс істеу.
4. Тәрбие мен білімнің бірлігі.
5. Үздіксіз даму.
6. Жаңашылдыққа ашықтық.

**Иманбекова
Ләйлә Мұқатайқызы**

«№29 орта мектеп-лицейі» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің директоры.

Қызметтік ұстанымы: «Мектептегі әрбір оқушы - еліміздің ертеңгі тірегі. Сондықтан білім мен тәрбие беру ісінде біз жауапкершілікті бірінші орынға қоямыз».

**Үсенова
Сауле Рымбайқызы**

«Ынтымақ ауылындағы МДШО бар 30 орта мектеп» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің директоры.

Қызметтік ұстанымы: «Жас ұрпаққа білім беруде қажырлы, аянбай еңбек ету және өз елін сүйетін тұлға тәрбиелеу, менің ең негізгі мақсатым».

ТӘТЕЙ

Әзіміне

Бізді бірінші кластан бастап оқытып келе жатқан мұғалімді «тәтей» дейміз. Ол кісінің бойы біздің төртінші кластағы Тұрсын деген баладан аз-ақ қалқыңқы. Сондықтан да болу керек, ауылдағы кемпірлер тәтейімізді «кішкентай қыз» – деп атайды. Мейлі, атаса атай берсін, бәрібір біз өз тәтейімізді елдің бәрінен де артық көреміз.

Ойнап жүргенбіз. Бір кезде кластас бала Қанат қасымызға жүгіріп келді.

– Ура! – деді ол, еңтіге айқайлап. Бұл оның бірдеңеге қуанғанда айта-тын сүйікті сөзі.

Тәтей мені жақсы көреді, – деді аспаннан түскендей-ақ мақтанып. Біз басқа балалар ойынды қойып, аңырап тұрып қалдық.

– Жаңа тәтей біздің үйге келді. Мені велосипед тебуге үйретті... Шашымнан сипады, арқамнан қақты. «Сен өте жақсы жігіт боласың, Қанат» деді, – деп тағы да мақтана түсті. Өзінің екі беті албырап тұр. Біз оның айтқанына сендік. Тәтейдің кластағы балалардың бәрінен де Қанатты жақсы көретіні ап-айқын сияқты. Біз мұңайып қалғандай едік, ешқайсымыздың да ойынға зауқымыз жоқтай...

Әй, біздің кластың балалары-ай, қит етсе: «Тәтей мені жақсы көреді» деп, мақтанып шыға келеді. Бірінші кластан бері талайы қайталады-ау осы сөзді. Тек мен ғана әлі бір рет айтқан емеспін. Айтудың реті келмеді ме, әлде, тәтей мені жақсы көрмей ме... Білмеймін. Жақсы көрмейтін болар. Әйтпесе бір рет мақтар еді ғой.

Ертеңіне, класта отырғанда да, осы реніш көңілімнен кетпей өқойды. Шынымен-ақ тәтейдің шет қақпай еткені мен болғаным ба? Осы тәтей десе, үзіліп тұрмын ғой. Бірінші рет қатты жабырқадым. Өз-өзімнен біреуге тиісіп, айғай салғым келді. Алдымда отырған Кенженің бұрымынан жұлқып алдым.

– Самат! – деп, ол маған шаңқ ете түсті, бірақ журналға әлденені жазып отырған тәтей байқаған жоқ. Кенженің бұрымын тағы да тарттым.

– Тәтей, Саматты қараңызшы... – деп, Кенже жылап қоя берді. Тәтей қабақ шытып, столды тықылдатты.

– Оның не, Самат? – деді маған тіксіне қарап. Мен орнымнан тұрдым. Ия, дәл солай, тәтей мені ешуақытта жақсы көрмейді екен. Ызадан жылағым келіп кетті. Бірақ намыстандым да, ернімді тістеп, тұрып қалдым.

– Кәне, онда үйге берген тапсырманы айта қойшы, – деді тәтей.

Мен үндегем жоқ.

– Білмейсің бе?

– Білем... айтпаймын, – дедім.

Класс іші тым-тырыс бола қалды. Балалардың барлығы да маған қадалған. Тәтей жайлап орнынан тұрды. Арылы-берілі жүре бас тады.

– Өйтсең, мен саған өкпелеймін, Самат, – деді онан соң.

«Мейлің, ақыр мені жақсы көрмейсің», – дедім іштей.

Мен балалардан бөлініп, неге ұрынарымды білмей, оқшау келемін. Анадая жерде пысылдап, күйіс қайтарып жатқан сүзеген тайыншаны сумкаммен басынан бір қойып жібермек едім... Кенет ұшып түскенімді ғана білемін.

Қанша жатқаным белгісіз. Көзімді ашсам, ауруханада жатырмын. Медсестра Қалиқа апай бас жағымда жүр. Дауысы жуан еді, гүр-гүр етеді. Көзімді қайта жұмдым.

– Ақымағым қарай көр мұның, сүзеген тайыншада несі бар екен десеңші, – деп қояды Қалиқа апай.

– Самат ақылды-ақ, жуас бала еді, тіпті білмеймін, – дейді жайдары нәзік үн. Тәтейдің үні. Жүрегім тулап кетті. Сәлден кейін жұмсақ қол маңдайымды сипады, ұзақ сипады.

– Қалиқа апай, мертігі жоқ па? – деп сұрады онан соң.

– Е, жоға... Жерге қатты жығылған, ештеңе етпейді...

– Осы Самат – сондай бір жақсы көретін балам. Кей кездері сабақ үстінде өзімнің туған інімдей бауырыма қысқым келеді, бірақ оқушылардан ыңғайсыз көрем. Енді бұл сауығып сабаққа келгенше, сағынатын болам да...

Ия, тәтей мен туралы сөйлеп отыр. Мен ұшып тұрып, тәтейдің бауырына кіріп, «Тәтей мені жақсы көреді!» – деп, айқай салғым келді. Бірақ дәл қазір көзімді ашуға ұялдым. Тым-тырыс жата бердім.

– Білсеңіз апай, менің оқушыларымның қандай екенін, тіпті қимаймын... Бәрін де жақсы көремін...

Мен ақырын ғана көзімді аштым, тәтей маған күлімсірей қарап отыр екен.

**Сайын Мұратбеков
(ғаламтордан алынды)**

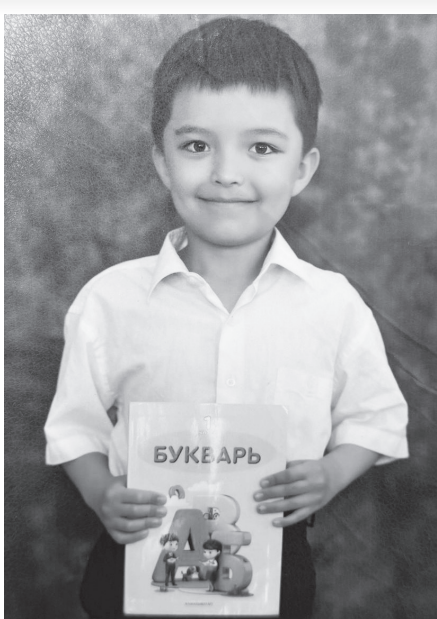
УЧИТЕЛЬНИЦА ПЕРВАЯ МОЯ

Меня зовут Сағадиди Бағдат.

Я учусь в четвертом классе школы № 9. Знаю, что первое воскресенье октября учительский день. Мы всегда в эти дни поздравляем своих учителей. Хотя, я в основном, снимаю видео об окружающем меня мире, умею общаться с моими невидимыми зрителями, апашка моя запретила делать такие съемки. Сказала, что сейчас много мошенников и мои съемки могут использовать в своих плохих целях, и я перестал снимать видео. Но, меня интересуют еще небесные тела, я люблю передачу о планетах, слушаю передачи о президентах, передачи о привидениях.

Но сегодня хочу написать о своей первой учительнице Малике Талгатовне. Она учит наш класс с первого класса. Мы все тогда были маленькими. Малика Талгатовна очень красивая, молодая, добрая. Даже если мы сильно шумели в классе, она не кричала на нас, а по доброму просила нас успокоиться.

Мы научились писать, читать, считать – всему этому нас научила Малика Талгатовна. Она еще спортсменка – играет в волейбол. Когда она уходила на соревнования, спрашивала нас: а вы будете болеть за меня? Мы хором отвечали – Дааа! И Малика Талгатовна радовалась на-

шей поддержке и когда приходила с соревнований, радовала нас, что их команда победила, а мы были счастливы от их победы.

В зимние каникулы она отдыхала с нами на зимних катках: кто умел – катался на коньках, кто не умел – на санках с горки и она с нами вместе. Катались на лошадаках пони. Родители тоже были с нами. С Маликой Талгатовной мы побывали везде. И в музеях, и ходили в кино, разные экскурсии. У нас были праздники в классе. На них мы готовили творческие номера, чтобы показать их родителям. Мы ее очень любим и она нас тоже.

Сейчас мы уже чуть-чуть выросли. Стали старше. Больше понимать стали. Хочу чтобы у нее все было хорошо в жизни, чтобы, как у нее в волейболе, она больше побеждала, не проигрывала. Папа мой говорит, что в пятом классе у нас будут другие учителя, отдельно по каждому предмету. Я переживаю, как мы будем без Малики Талгатовны? Это письмо со своими пожеланиями я написал с помощью мамы. Но то, что я рассказал от себя, ей показалось мало. Я ей сказал, тогда пиши сама. Я много не могу писать.

О НАШЕЙ ПЕРВОЙ УЧИТЕЛЬНИЦЕ

Действительно, первая учительница останется в памяти детей на всю жизнь. Вспомните себя, каждый из нас, в далеком прошлом 20 или 30 человечиков, воспитанных в разных семьях с разными привычками и характерами пришли учиться грамоте и сидят в одном классе намеченное время и тихо слушают голос учителя, который учит их грамоте, одновременно воспитывая поведение в стенах образовательного заведения.

И вот у меня уже дети пошли в школу и взрослеют прямо на глазах. Малика Талгатовна одна из учителей начального класса нашей школы. Когда мы пошли в первый раз, в первый класс, у нее на тот момент еще не было педагогического опыта. Но, по проведенным собраниям с родителями, по отзывам ее учеников она нашла ключ взаимопонимания к своим ученикам. По ее разговорам с родителями я поняла, что она не зря выбрала специальность учителя. О своем первом дне в школе, о первом уроке она вспоминает с волнением.

- Помню, было очень сложно, переживала, как меня примут дети, их родители. Как я могу заинтересовать детей, как мне вести себя с ними, что говорить,

при встрече с детьми старалась быть дружелюбной и открытой. А они смотрели на меня с любопытством такие маленькие, по-детски доверчивые... В первый момент общения с ними я робела, – рассказывает Малика Талгатовна.

Дальше она с детьми вне уроков общалась в свободном формате. А на родительских собраниях отмечала особенность каждого ученика и просила обращать внимание родителей на акцентированных ею, как педагог, минусах и плюсах ребенка. Все озвучивала в деликатной форме. Старалась не обидеть никого из родителей, ведь она как педагог знала, что для каждого родителя их ребенок лучший на свете...

- Конечно моя учительская миссия – это обучение грамоте учеников. Но вначале я сразу не хотела загружать их поурочной программой. Провела небольшую игру, чтобы они могли узнать друг-друга поближе, рассказали о себе, семье, о родителях... Таким образом я хотела создать в классе дружелюбную обстановку. Главное, что я поняла, оказывается надо любить детей. Тогда и они ответят тебе этим же. Вот так мы учимся уже четвертый год... – рассказывает она уже как психолог.

Заметила, что тут Малика понимала свою роль, что она не только должна учить детей читать и писать, но и воспитывать,

трудности, ошибки, над которыми надо тоже заниматься молодой еще учительнице. Бывают моменты, когда кто-то из родителей приходит к ней с претензией. Или с просьбой разобраться в каких-либо ситуациях. Мы – родители тоже разные. Малика Талгатовна все замечания принимает и старается помочь нам в нашей

педагогические способности наша учительница Малика Талгатовна.

Да, я тоже поверила молодому педагогу начальных классов, верю в то, что ее ждет много интересного и незабываемого в ее педагогической карьере. Почему?

Потому что ее энергия и энтузиазм, желание работать с детьми, стремление

просьбе. Это было и есть с ее стороны.

- Родителям, я желаю быть терпеливей, все пройдет, дети вырастут и все поймут. А сейчас проследите, чтобы дети поменьше сидели в гаджетах, больше проводили время на свежем воздухе с друзьями. Убеждайте детей быть уверенными в себе и стремиться к лучшему и к победам! А ученикам своим хочу сказать, что надо слушать взрослых, слушать родителей, ведь они не желают вам зла, а лишь хотят помочь.

Думаю, нужно развивать сильные стороны ученика и помогать справиться с трудными их привычками. Старалась все четыре года научить их быть честными, добрыми и справедливыми. Научить их любить свою родину, уважать старших и заботиться о младших. Научить их быть настоящими людьми. Я хочу чтобы они стали настоящими гражданами своей страны и нашли свое место в жизни, работали на благо своей родины

Стаж работы на данный момент у меня 4 года. В этом учебном году я повысила квалификацию до педагога-модератора. Я ни минуты не сожалею о выбранной профессии! – верит в свои пе-

воспитывать в учениках сильные их стороны, убеждения ее в том, что нам нужно воспитывать сильное поколение – еще раз доказывает, что учитель Малика на правильном пути. Она почувствовала себя частью этой большой семьи, которая называется школой, а она активный учитель начальных классов этого большого коллектива.

И в заключение хочу выразить огромную благодарность нашей Малике Талгатовне за труд, терпение и заботу к нашим маленьким детям, которые скоро закончат начальный класс школы №9. Уважаемая Малика Талгатовна! Ваш профессионализм помогли нашим детям сделать первые шаги в школьной жизни. Благодаря вам они научились писать свои первые каракули, постепенно превращая их в красивые буквы. Спасибо за то, что вы смогли найти подход к каждому ученику, за вклад в их знание, за то что вы смогли привить им чувство справедливости, доброте и уважение к себе, к людям. Вы для наших детей навсегда останетесь Первой учительницей!

Ильвира Сайфутдинова,
родительница

что делать. Но мне всегда нравилось быть учителем. И вот в первый день моего учительства – новый этап моей жизни начался четыре года тому назад...

Когда я в первый раз пришла в класс

вать, формировать в учениках личность и развивать их способности. Эта работа учителя требует большой ответственности. Я не думаю, что у молодого учителя все получалось прекрасно. Конечно, наверняка, были и недочеты в работе, были

Бейсенбі - Четверг, 9 қазан

05.00, 02.40 ҚР Өнұраны
05.00 «Дүлдүлдер дүбірі»
06.00 Телехикая
«Пәленшеевтер»
07.00, 08.00, 08.55 «Оян!»
07.50, 18.00 Новости
08.35 «Пеосеть»
10.30 Мультсериал «Супер
Мяу»
11.00 «Бегом за деньгами»
12.00, 20.00 Телехикая «Ар
алдында»
13.45, 21.45 Телехикая
«Келінжан-6»
14.30, 19.30 Жаңалықтар
14.40 «Әзекті»
15.10 Деректі фильм «Мен
-қазақпын!»
15.45 «Әсем әндер»
16.00, 23.40 Сериал «Серебря-
ный волк»
18.30 Пульс планеты
19.00 Жер-жаһан
22.40 «КешREC»
01.40 Сериал «Перекресток»

09.30 Новости
10.00 «Әсем әуен»
10.15 «Сиқырлы мектеп» теле-
хикаясы 3-бөлім
11.00 «Әсем әуен»
12.00 «Келін BATTLE» /тікелей
эфир/
12.50 «Әсем әуен»
13.05 «19 аймақ»
13.40 «Әсем әуен»
14.30 «Агро аймақ»
14.40 Әсем әуен
15.00 Жаңалықтар /тікелей эфир
15.20 «Әсем әуен»
16.00 Новости/прямой эфир
16.20 К/ф «Жылы жүрек»
17.00 «Әсем әуен»
17.10 «Сиқырлы мектеп» теле-
хикаясы 4-бөлім
18.00 «19 регион» /тікелей эфир
18.40 «Әсем әуен»
19.30 «Жетісу әуендері»
20.00 Әсем әуен
20.30 Қорытынды жаңалықтар
21.00 «Қатыгез келін»
21.30 Итоговые новости
22.00 К/ф «Біз баймыз»
22.40 «Әсем әуен»

ЕВРАЗИЯ

06.00, 02.40 «П@утина» 07.00 «Koremix-шоу» 08.00 «Қайырлы таң, Қазақстан!» 09.00 «Доброе утро, Казахстан!» 10.00 «Жить здорово!» 10.55 «Модный приговор» 11.55 «Давай поженимся!» 12.55 «Пусть говорят» 14.10.02.20 «Новости» 14.20, 02.30 «Жаңалықтар» 14.30 «Qoslike». Жаңа маусым 18.30, 03.20 «Басты жаңалықтар» 19.00 «Koremix-шоу». жаңамаусым 20.00 «Главные новости» 20.30 Сериал «Невский. Тень архитектора» 01.10 Ночной Кинотеатр. «Так далеко, так близко» 03.45 «Той базар»
--

КТК

07.05 кешкі жаңалықтар 07.25 «өкінбе сен» 08.40 вечерние новости 09.20 Сериал «Тверская. Любой ценой» 11.50 Сериал «Королева игры» 14.20 Сериал «Поцелуй» 16.30 Сериал «Кольцо с руби-ном» 18.40 Сериал «Однажды в Чукурова» 20.35 Кешкі Жаңалықтар 21.00 Вечерние Новости 21.40 Сериал «Тверская. Любой ценой» 00.00 Сериал «Королева игры» 02.30 Сериал «Бессмертник» 04.00 Сериал «Кольцо с руби-ном» 04.50 «Өкінбе сен» 06.00 «Мерекелік Концерт» 06.10 Кешкі Жаңалықтар (Қайталау)

ЖЕТІСУ

07.05 «Әсем әуен» 07.30 «Таңжарық» /тікелей эфир/ 08.50 «Саулықтың сыры» 09.00 Жаңалықтар
--

Жексенбі - Воскресенье, 12 қазан

ХАБАР

05.00, 01.00 ҚР Өнұран 05.00 «Маңдай тер» 06.15 «Кім мықты?» 07.30 «Тамаша» 08.00 Досымжан Таңатаровтың «Отаным де-сем...» концерті 10.00 Мультфильм «Карлик нос» 11.20 Мультсериал «Царевна и дракон» 12.00 Худ.фильм «Иностран-ец» 14.00 «Азамат» 15.15 «Қызық times» 16.30 « ОйнаIQ» 17.30 Телехикая «Келінжан-6» 20.00 «The Voice Қазақстан» 22.00 7 күн 22.40 «Глобальные события» 23.00 Худ.фильм «Представь себе»

ЕВРАЗИЯ

06.00 «Той Базар» 07.00, 03.25 «Паутина» 08.50 Сериал «Было у отца два сына» 13.05 Сериал «Авантюра на двоихх» 18.00 «Жұлдызды жол» 20.00 «Аналитика» 20.45 Сериал «Худщяя под-руга» 01.10 X/ф «Вечная жизнь Александра Христофорова»
--

КТК

07.00 ҚР Өнұран 07.05, 03.00 «Жұмақтың кілті» телехикая 08.30 «Ән мен Әнші» ән-шашу 09.20 Сериал «Золотое сердце»
--

Жұма - Пятница, 10 қазан

ХАБАР

05.00, 02.40 ҚР Өнұраны 05.00 «Дүлдүлдер дүбірі» 06.00 Телехикая «Пәленшеевтер» 07.00, 08.00, 08.55 «Оян!» 07.50, 18.00 Новости 08.35 «Культурный контекст» 10.30 Мультсериал «Супер Мяу» 11.00 «Бегом за деньгами» 12.00, 20.00 Телехикая «Ар алдында» 13.45, 21.45 Телехикая «Келінжан-6» 14.30, 19.30 Жаңалықтар 14.40 «Әзекті» 15.10 «Арнайы репортаж» 15.30 Деректі фильм «Хабарға 30 жыл» 16.00, 23.40 Сериал «Серебря-ный волк» 18.30 «Қоғам пікірі» саяси ток-шоуы 22.40 «ОйнаIQ» 01.40 Сериал «Перекресток»

ЕВРАЗИЯ

06.00, 03.05 «Паутина» 07.00 «Koremix-Шоу» 08.00 «Қайырлы таң, Қазақстан» 09.00 «Доброе утро, Казахстан» 10.00 «Жить здорово!» 10.55 «Модный приговор» 11.55 «Давай поженимся» 12.55 «Пусть говорят» 14.10, 02.40 «Новости» 14.20, 02.55 «Жаңалықтар» 14.30 «Qoslike» Жаңа маусым 18.30, 03.50 «Басты жаңалықтар» 19.00 «Koremix-шоу» 20.00 «Главные новости» 20.30 «Парламент online» 20.55 «Поле чудес» 22.15 Сериал «Невский. Тень архитектора» 04.15 «Той базар»

КТК

07.00 ҚР Өнұраны 07.05 Кешкі жаңалықтар 07.25 «Өкінбе сен» 08.40 Вечерние новости 09.20 Сериал «Тверская. Любой ценой» 11.50 Сериал «Королева игры» 14.20 Сериал «Поцелуй» 16.30, 03.15 Сериал «Кольцо с рубином» 18.40 Сериал «Однажды в Чукурова» 20.35 Кешкі жаңалықтар 21.00 Вечерние новости 21.40 Сериал «Золотое сердце» 01.45 Сериал «Бессмертник» 04.45 «Өкінбе сен» 06.00 Мерекелік концерт 06.10 Кешкі жаңалықтар

ЖЕТІСУ

07.05 «Әсем әуен» 07.30 «Таңжарық» /тікелей эфир/ 08.50 «Саулықтың сыры» 09.00 Жаңалықтар 09.30 Новости 10.00 «Әсем әуен» 10.15 «Сиқырлы мектеп» теле-хикаясы 4-бөлім 11.00 «Әсем әуен» 11.55 10-блок

13.40 «Поцелуй» 16.00 «Битва экстрасенсов» 19.00, 04.00 «Әндер мен жылдар» 21.00 «Портрет недели» 22.00 «Битва экстрасенсов» 01.20 «Бессмертник» 06.00 «Әнім сен едің» ойын-сауық

ЖЕТІСУ

07.05 «Әсем әуен» 08.50 «Саулықтың сыры» 09.00 «Апта» (қаз) 09.30 «Апта» (рус) 10.00 «Әсем әуен» 11.00 «Шашу» 11.40 «Жетісу әуендері» 12.00 «DARA LINE» 12.55 «Қылышсыз майдан» 13.40 «Дала сыры» 14.00 Мерекелік концерт 16.00 «Әсем әуен»
--

12.00 «Біздің толқын» 12.50 «Әсем әуен» 13.05 «19 регион» 13.40 «Әсем әуен» 14.30 «Жетісу әуендері» 15.00 Жаңалықтар /тікелей эфир 15.20 «Әсем әуен» 16.00 Новости/прямой эфир 16.20 К/ф «Біз баймыз» 17.00 «Спорт-Тіме» 17.10 «Жетісу әуендері» 18.00 «Әсем әуен» 19.00 «Өзенді өлке» 19.40 «102» 20.00 Әсем әуен 20.30 Қорытынды жаңалықтар 21.00 «Әшпес ерлік» 21.30 Итоговые новости 22.00 К/ф «Жезде мен жеңге» 22.40 «Әсем әуен»

31 КАНАЛ

05.58 ҚР Өнұраны 06.00, 04.00 «Әзіл студио» ойын-сауық 06.30, 03.00 «Tik Tok show» ойын-сауық 06.50, 20.00 Информбюро (рус., каз.) 08.00, 02.10 «31 әзіл» ойын-сауық бағдарламасы 09.00 «Күліп All» 09.40 Мультсериал «Пингвины Мадагаскара» 10.40 Мультсериал «Аватар: Легенда об Аанге» 11.40 Мультсериал «Губка Боб» 12.30 Кино. «Пришельцы на чердаке» 14.30 Худ.фильм «Крепкий орешек-4» 17.30 Кино: «Ученик чародея» 21.00 Худ.фильм «Крепкий орешек: хороший день, чтобы умереть» 23.10 Худ.фильм «Новые му-танты» 01.10 «Айдаһарлар шайқасы» 02.30 «Time Vine» ойын-сауық 03.20, 05.00 «What's up?» ойын-сауық бағдарламасы 04.20 «1001 Әзіл» ойын-сауық бағдарламасы 04.30 Телевикторина «Bala battle» 05.20 «Ризамын»
--

7 КАНАЛ

06.00, 05.50 Өнұран 06.02 Телехикая «Дем. Соңғы үміт» 07.00 Телехикая «Жүрекке жазылған жол» 09.00, 00.10 Жаңалықтар 09.30, 00.40 Новости 10.00, 20.00 Сериал «Черная любовь» 11.20, 21.00 Сериал «Стамбуль-ская невеста» 14.00 «Жетінші студио» Ток шоу 15.30 Көркем фильм 18.00 Жаңалықтар тікелей эфир 18.30 Сериал «Карадайы. Бес-ценное время» 19.30 Новости. прямой эфир 23.10 Әзілің жарасса 01.10 Әйгерім Сейфолланың Сырласуы 02.10 Сериал «Пока станица спит» 03.00 «Жұлдызды шаңырақта» 03.40 Q-елі 04.40 Телехикая «Ата-ана. Бала-шаға-2»
--

16.15 «Ділмар» 17.00 «Шашу» 17.40 «Әсем әуен» 18.00 «Единый народ» 18.30 «Абадан» 18.45 «Әсем әуен» 19.00 «Өзекжарды» 19.30 «Арнайы репортаж» 20.00 «Бір шәугім шай» 21.05 «Жаса, қазақ» концерті 23.00 «Әсем әуен»

31 КАНАЛ

05.58 ҚР Өнұран 06.00, 05.00 «Әзіл студио» ойын-сауық 07.00 «Күліп All» ойын-сауық 07.30 «Тәтті шоу» ойын сауық 08.00 Мультсериал «Губка Боб» 09.30 Кулинарная программа «Готовим с Адель»

Сенбі - Суббота, 11 қазан

ХАБАР

05.00, 01.10 ҚР Өнұраны 05.00 «Маңдай тер» 06.15 «Кім мықты?» 07.00 «Туған ел» Тоқтар мен Бейбіттің шығармашылық кеші 09.30 «Президентский резерв» 10.00 Мультфильм «Индюки: Назад в будущее» 11.30 Мультсериал «Лунтик» 12.00 Худ.фильм «Моя большая казахская семья-2: операция бажухи» 17.00 Телехикая «Келінжан-6» 18.15 «Жекпе-жек Айтыс» 19.45 «Алғашқы» 20.45 «Қызық times» 22.00 «7 күн» 22.40 Жұмыр жер 23.00 Худ.фильм «Иностран-ец»
--

ЕВРАЗИЯ

06.00, 04.15 «Той Базар» 07.00, 03.30 «Паутина» 08.00 «Koremix-шоу» 09.00 «Қаймақ» 09.35 «Женская версия. Такси зеленый огонек» 12.05 Сериал «Авантюра на двоихх» 16.40 «Две звезды. Семейный подряд» 19.00 «Koremix-шоу» 20.00 «Асау жаңалықтар» 20.35 «Заң мен Ел» 20.55 Сериал «Худщяя под-руга» 01.40 X/ф «Вторая жизнь федора строгова»

КТК

07.00 ҚР Өнұраны 07.05 «Жұмақтың кілті» теле-хикая 08.30, 05.10 «Әнім сен едің» ойын-сауық 09.00 Вечерние новости 09.40, 21.00 Сериал «Золотое сердце» 14.00 Сериал «Поцелуй» 16.10 «Битва экстрасенсов», реали-ти-шоу 19.20, 04.10 Сериал «Ән мен Әнші», ән-шашу 21.00 «Битва экстрасенсов» 01.20 «Бессмертник», мело-драма 03.00 «Жұмақтың кілті» теле-хикая 06.10 Кешкі жаңалықтар
--

ЖЕТІСУ

07.05 «Әсем әуен» 07.30 «Таңжарық» 08.50 «Саулықтың сыры» 09.00 Жаңалықтар 09.30 Новости 10.00 «Әсем әуен» 11.00 «Әсем әуен» 12.00 «Біздің толқын» 12.50 «Спорт-Тіме»

10.00 Телевикторина «Telebingo» 10.25 Тұсаукесер! «Ұшқын» телехикаясы 11.40 Худ.фильм «Кошей. По-хитель невест» 13.30 Худ.фильм «Рататуй» 16.10 Кино. Нил Сетхи в фән-тези «Книга Джунглей» 18.40 Худ.фильм «Люди икс: первый класс» 21.40 Худ.фильм «Джон Уик-4» 01.10 Худ.фильм «Агашки по вызову-2» 03.00 «Tik Tok show» ойын-сауық 03.30 «Time Vine» ойын-сауық 03.50 «1001 Әзіл» ойын-сауық бағдарламасы 04.00 Телевикторина «BALA BATTLE» 04.30 «What's up?» 05.30 «Ризамын»

13.05 М/ф «Оқсыз оқиға» 13.40 «Әсем әуен» 14.00 «Өзенді өлке» 14.35 «Әсем әуен» 15.00 «Аман болайық» 15.45 «Әсем әуен» 16.20 К/ф «Жезде мен жеңге» 17.00 «Шашу» 17.40 «Әсем әуен» 18.00 «Қылышсыз майдан» 18.50 «Әсем әуен» 19.00 «Ұлт ұяты» 20.00 «Дала сыры» 20.30 «Апта» 21.00 «Барынды бағала» 21.30 «Апта» 22.00 «Әсем әуен»

31 КАНАЛ

05.58 ҚР Өнұраны 06.00, 04.40 «Әзіл студио» ойын-сауық 07.00 «Күліп All» ойын-сауық 07.30 «Тәтті шоу» ойын-сауық 08.00 Мультсериал «Губка Боб» 09.30 Кулиарная программа «Готовим с Адель» 10.00, 03.30 «Tik Tok show» ойын-сауық 10.25 Тұсаукесер! «Ұшқын» телехикаясы 11.40 Кино. Дәурен Сергазин «Біз екеуіміз» комедиясы 14.00 Кино. Николас Кейдж в фэнтези «Ученик чародея» 16.30 Худ.фильм «Рататуй» 19.00 Кино. Нил Сетхи в фэн-тези «Книга Джунглей» 21.10 Худ.фильм «Люди Икс: Первый класс» 00.10 Худ.фильм «Новые мутанты» 02.00 «Bizdin show» ойын-сауық 04.00 «Тамаша Line» ойын-сауық 05.00 «1001 Әзіл» ойын-сауық бағдарламасы 05.00 Телевикторина «BALA BATTLE» 05.30 «What's up?»

7 КАНАЛ

06.00, 05.50 Өнұран 06.02 Телехикая «Ұлы дала жанұясы» 07.00 Q-елі 08.40 «Сандық гигиена» 08.50 «Час улыбки» 10.00, 20.00 Сериал «Черная любовь» 14.00, 21.00 Сериал«Стамбульская не-веста» 16.40 Телехикая «11 метр» 18.00 Әзіл әлемі 23.10 Жарқыраған жұлдыз. Жаңа маусым 00.10 Қызықты weekend 00.50 Әйгерім Сейфолланың Сырласуы 03.20 «Жұлдызды шаңырақта» 04.50 Телехикая «Ата-ана. Бала-шаға-2»

7 КАНАЛ

06.00, 05.50 Өнұран 06.02 Телехикая «Ұлы дала жанұясы» 07.00, 18.00 Әзіл әлемі 08.50 «В круге смеха» 08.50 «Час улыбки» 10.00, 20.00 Сериал «Черная любовь» 14.00, 21.00 Сериал«Стамбульская не-веста» 16.40 Телехикая «11 метр» 18.00 Әзіл әлемі 23.10 Худ.фильм «Воды слонам» 01.20 Қызықты weekend 02.00 Әйгерім Сейфолланың Сырласуы 03.50 «Жұлдызды шаңырақта» 04.50 Телехикая «Ата-ана. Бала-шаға-2»

ТҰРМЫСЫҢ ҚАЛАЙ, ТУҒАН ЖЕР?

Нұрила НҰРБОЛҚЫЗЫ
Кербұлақ ауданы

Ауыл - елдің тірегі, халықтың тамыры. Қай кезеңде де ауылдың жай-күйі, ондағы халықтың тұрмыс-тіршілігі мен әлеуметтік мәселесі басты назарда. Мемлекет тарапынан атқарылып жатқан игі істер мен тың бастама ауыл өміріне жаңа серпін беруде. Бұрындары Шанханай ауылындағы кейбір көшелерде асфальт та, көше шамдары да болмаған еді. Биыл бірқатар көшелерге асфальт төселіп, көше жарықтары орнатылды. Ал ауылға тартылған газ құбырларының жұмысы әзірге аяқталған жоқ. Қазіргі таңда көгілдір отын тартылғанымен, жүйе әлі іске қосылмаған. Бұл тұрғындарды толғандырып отырған маңызды мәселелердің бірі.

— Иә, көптен күткен көгілдір отын мәселесі өз шешімін тауып келеді. Шанханай ауылдық округіне қарасты үш ауыл — Шанханай, Қоянкөз және Майтөбе

берілген еді. Алайда уақыт өте келе, жүйенің тозуына байланысты, әсіресе Шанханай ауылында су тапшылығы байқала бастады.

Осыған байланысты, 2024 жылы Шанханай ауылын «Желсаз» атты сенімді су көзіне қосу жұмыстары жүргізілді. Бұл ауыл тұрғындарын сапалы және үздіксіз ауыз сумен қамтудағы маңызды қадам. Енді су қысымы жеткілікті, сапасы талаптарға сай. Алдағы уақытта бұл бағытта қосымша резервуарлар салу, су тазарту станциясын жаңғырту сияқты шаралар қолға алынатын болады. Мақсат — барлық тұрғындарды тұрақты, сапалы ауыз сумен қамтамасыз ету.

— Ауылдағы тұрмыс-тіршілікке әсер ететін тағы бір маңызды сала денсаулық сақтау мен білім беру жүйелерінде қандай өзгеріс бар?

— Қазіргі таңда Шанханай және Қоянкөз ауылдарында заманауи талаптарға сай фельдшерлік-амбулаториялық пункттердің

денсаулық сақтау қызметтеріне қолжетімділікті арттырып, ем қабылдау да ыңғайлы жағдайға ие болады деген сенім бар.

Білім саласына келсек, округтегі мектептерде сапалы білім беру мақсатында бірқатар жаңашыл әдістер енгізілуде. Мұғалімдердің кәсіби деңгейі жоғары, заманауи педагогикалық технологияларды меңгерген мамандар. Мектептерде электронды оқыту құралдары, интерактивті тақталар, интернет байланысы сияқты ресурстар бар. Сонымен қатар, оқушылардың қосымша білім алуы мен шығармашылық дамуына арналған үйірмелер, секциялар жұмыс істеп тұр.

— Ауыл шаруашылығын қолдауға арналған мемлекеттік бағдарламалар тиімді жүзеге асып жатыр ма?

— Иә, қазіргі таңда ауыл шаруашылығы саласында мемлекеттік бағдарламалар арқылы үлкен қолдау көрсетілуде. Әсіресе, «Кең дала» және «Аманат» бағдарламалары аясында ауыл шаруашылығы қожалықтарының басшылары мен жеке тұрғындар белсенді түрде қатысып, қолдауларды дұрыс пайдаланып келеді. Бұл бастамалар ауылдың экономикалық дамуына серпін беріп, мал шаруашылығы мен егін шаруашылығын жаңғыртуға зор мүмкіндік туғызуда. Бағдарламалар арқылы ауыл тұрғындары жеңілдетілген несие алып, өз кәсібін бастауға немесе кеңейтуге мүмкіндік алып отыр.

Шаруа қожалықтары мал шаруашылығы мен егін шаруашылығын

дамытуда белсенділік танытып келеді. Мемлекеттен бөлінетін субсидиялар, техникалық жабдықтар мен тыңайтқыштарға берілетін қолдау ауылдағы өндірістің тиімділігін арттырып отыр. Сонымен қатар, ауыл тұрғындарының кәсіпкерлікке деген қызығушылығы да артып келеді. Мемлекеттік қолдау ауыл шаруашылығы саласын тұрақты әрі жүйелі дамытудың маңызды құралына айналып отыр.

— Мәдениет пен спортты дамыту бағытында қандай нысандар салынып жатыр немесе жоспарлануда?

— Ауыл өмірінің маңызды бір бөлігі — мәдени және спорттық инфрақұрылым. Шанханай ауылдық округінде спорт пен мәдениет саласында да жаңалықтар бар. 2024 жылы Шанханай ауылында 2 кілемді еркін күрес залы пайдалануға берілді. Бұл спорт залдарында балалар мен жастар спортпен шұғылданып, түрлі жарыстарға қатысуда. Бұл олардың денсаулығын нығайтуға, тәртіп пен төзімділікке үйренуіне ықпал етеді.

Қоянкөз ауылында модульді мәдениет үйі ашылып, түрлі шаралар ұйымдастырылып жатыр. Ауыл тұрғындары концерттер, көрмелер, шығармашылық кештер мен үйірмелерге қатысу мүмкіндігіне ие. Мәдениет үйі — тек көңіл көтеру орны ғана емес, рухани орталыққа айналууда. Осындай әлеуметтік нысандар — ауыл тұрғындарының өмір сапасын жақсартуға, бос уақытын тиімді өткізуге арналған маңызды жобалар.

Жалпы алғанда, Шанханай ауылдық округінде әлеуметтік инфрақұрылымды дамытуға ерекше көңіл бөлініп, тұрғындардың тұрмысын жақсарту бағытында ауқымды жұмыстар атқарылууда. Газ, су, медицина, білім және спорт саласындағы жаңғыртулар ауылдың өмір сүру сапасын арттырып, халықтың әл-ауқатын көтеруге бағытталған нақты қадамдар екенін көрсетеді. Мұндай оң өзгерістер ауылдың тұрақты дамуына негіз болып, тұрғындардың болашаққа сеніммен қарауына мүмкіндік береді. Ел игілігіне арналған бұл істер алдағы уақытта да жалғасып, ауылдың дамуына жаңа серпін беретіні анық.

— Олжас Сатқалиев берген сұхбатыңызға алғыс білдіреміз. Жұмысыңыз жемісті болсын!

Ауылда атқарылып жатқан жұмыстар мен алдағы жоспарлар жайлы толығырақ білу үшін Жетісу облысы, Кербұлақ ауданына қарасты Шанханай ауылдық округінің әкімі Олжас Сатқалиевпен арнайы сұхбаттасқан едік. Сұхбат барысында ауыл өміріндегі өзекті мәселелер мен оларды шешу жолдарына тоқталдық.

— Ауыл тұрғындарының тұрмыс сапасын жақсарту бағытындағы атқарылып жатқан жұмыстарды атасаңыз?

— Шанханай ауылдық округіне үш елдімекен Шанханай, Қоянкөз және Майтөбе ауылдары кіреді. Халықтың тұрмыс сапасын арттыру мақсатында нақты жұмыстар қолға алынуда. Әлеуметтік қолдау бағытында 2025 жылы Шанханай ауылында 6 үй, Қоянкөз ауылында 2 үй кезекте тұрған көпбалалы аналарға табысталды. Атқарылған жұмыстар тұрғын үй кезегінде тұрған отбасылар үшін үлкен қолдау әрі мемлекеттің әлеуметтік саясатының тиімділігін көрсетеді.

Сонымен қатар, жұмыссыздық деңгейін төмендету мақсатында 30 ауыл тұрғыны ақылы қоғамдық жұмысқа тартылды. Бұл азаматтар ауылды абаттандыру, тазалық жұмыстарын жүргізу, түрлі әлеуметтік жобаларды іске асыруға қатысуда. Мұндай шаралар тек жұмыспен қамтуды ғана емес, ауылдың көркеюіне де ықпал етеді.

Әлеуметтік әлсіз топтарға да көңіл бөлініп отыр. Қазіргі таңда округ бойынша 1 отбасы атаулы әлеуметтік көмекпен қамтылған. Ауыл шаруашылығы саласында да оң өзгерістер байқалады. Ауылдағы шаруа қожалықтары өз жұмысшыларын қысқы отынмен қамтамасыз етіп, әлеуметтік жауапкершілікті сезінуде. Бұл — ауылдағы бірлік пен қолдаудың айқын көрінісі. Алдағы уақытта бұл бағыттағы жұмыстар кеңейіп, барлық тұрғындар үшін жағымды жағдайлар жасала бермек.

— Ауыл тұрғындарын толықтай газбен қамтамасыз ету мақсаты аяқталып қалғандай? Ал газ қашан беріледі?

елдімекендеріне газ құбыры толықтай тартылып бітті. Бұл үлкен әрі күрделі инфрақұрылымдық жоба. Қазір барлық техникалық тексерістер, құжаттандыру және қауіпсіздік бойынша рәсімдер жүргізіліп жатыр. Газ жүйесін ресми түрде іске қосу 2025 жылдың қазан айының соңына жоспарланған.

Бұл жаңалық ауыл халқы үшін аса маңызды. Себебі, бұрын-соңды тұрғындар отын дайындау, көмір тасу сияқты ауырталықтарды бастан өткізіп келген. Енді көгілдір отынның қолжетімді болуы — өмір сапасын едәуір жақсартады. Ауылда жылыту, тамақ пісіру, тұрмыстық техникаларды пайдалану жеңілдеп, уақыт пен еңбек үнемделеді. Сонымен қатар, бұл экологиялық жағынан да тиімді шешім болмақ.

— Көгілдір отынның ауыл ішінде қосылуға жуық уақыт қалғаны қуанарлық жаңалық екен. Ал ауыз су мәселесі қалай шешілуде? Су жүйелері жаңартылып жатыр ма?

— Ауыз су кез келген елдімекен үшін өмірлік маңызы бар мәселе. Шанханай ауылдық округінде бұл бағытта кешенді жұмыстар жүргізілуде. 2007 жылы округке қарасты барлық елдімекендерде орталықтандырылған ауыз су жүйесі жаңартылып, пайдалануға

құрылыс жұмыстары қарқынды жүріп жатыр. Жаңа медициналық нысандар ауыл тұрғындарына алғашқы медициналық көмек көрсету сапасын арттыруға бағытталған маңызды әлеуметтік жоба болып табылады. Құрылыс барысы толық жоспарға сәйкес жүзеге асырылып, 2025 жылдың соңына дейін аяқталып, пайдалануға беріледі деп күтілуде. Осы нысандар іске қосылған соң, ауыл халқы

Түйін: Шанханай ауылдық округінде атқарылып жатқан жұмыстар — елді мекеннің тұрақты дамуына жасалған нақты әрі жүйелі қадамдардың айғағы. Ауылдың инфрақұрылымын жақсартуға, тұрғындардың өмір сапасын арттыруға бағытталған игі бастамалар — мемлекет қамқорлығы мен жергілікті биліктің тынымсыз еңбегінің нәтижесі. Газ жүйесінің іске қосылуы, ауыз судың тұрақты тартылуы, медициналық нысандардың салынуы, мәдени-спорттық инфрақұрылымның дамуы — мұның бәрі ауыл өміріне серпін беріп, жастарға жаңа мүмкіндіктер ашуда. Болашақта да осы бағыттағы жұмыстар жалғасын тауып, Шанханай округінің әрбір тұрғыны оң өзгерістерді күнделікті өмірінде сезіне түсетініне сенім мол.

ТУҒАН ҚАЛА ТАЛДЫҚОРҒАНДЫ СҮЙЕ БІЛУ

«Тәрбие басы – тал бесік» деп бекер айтпаған. Рухани байлыққа, ұлттық құндылыққа негізделмеген тәрбиеден отансүйгіштік қасиетті де қалыптастыру мүмкін емес. Отбасынан балабақшаға келген балдырғанның өзіне «қайдан келдің, қайда келдің, бұл жерде не қызық, үйге неге асығасың?» деп үйретудің өзінде туыстық, достық, яғни, танымдық ой-пікір айта білуге үйретесің. Ал 4-5 жастағы балалар Отан, Қазақстан деген ұғымдарды біршама меңгереді.

Осы ретте «Қарлығаш» тобының тәрбиешісі Рафикова Балжанның «Туған қалам – Талдықорған» тақырыбына өткізген тәрбие сағаты қаламыздың қоғамдық шараларына үйлесе, үндесе кетті. География дегенді білмесе де, қаламыздың қай ауданында, көшесінде тұратындарын айтып сайраған балапандардың қаламызға арналған өлең жолдары да естерінде қаларлықтай болды. Жетісу, Қаратал, Балқаш деген жаңа сөздермен танысып, олардың не екенін анықтап біле бастады.

Айдана: Сезімдерді шарпыған,
Исі жұпар аңқыған,
Гүл мен хауыз көп қала,
Айналайын халқынан!

Рамазан: Әкем үйлер салады,
Апам бала бағады.
Талдықорған жерінде
Бәрі бақыт табады.

Айсара: Зәулім-зәулім үйлері,
Тал-қайыңы биледі.
Аппақ-аппақ қар жауса,
Бала шана сүйреді.

Санжар: Әр аулада қалашық,
Ойнаймыз біз таласып.
Төбелеспей ойнайық,
Досымызбен жарасып.

Ханшайым: Талдықорған ән қала,
Астанадай сән қала.
Бізде де бар бәйтерек,
Қарап тұрған паңдана.

Аяла: Талдықорған - көк қала,
Мен айтамын мақтана.

Берекелі тап-таза,
Дәл осындай жоқ қала!

Мухаммад: Атам тұрған бұл қала,
Әкем туған бұл қала.
Бәрімізге бесік бол,
Тербеп келген гүл қала.

Дара: Талдықорған көрікті,
Мейірімін төгіп тұр.
Теріп алам көшеден,
Алма, шие, өрікті.

Алтынай: Талдықорған – бақ қалам,
Оныменен мақтанам.
Жарқырайды шамдары,
Шапқылаймын, шаттанам.

Бидария: Толқыны шашқан ақ маржан,
Қаламызды қақ жарған.
Жағасында жүгіріп,
Қараталға таң қалғам.

Айша: Көбелегі көп қала,
Қуып жүрміз топ бала.
Талдықорған – мақтаныш,
Жетісуға астана!

Аяулым: Суы тәтті, бал қала,
Бақша менен тал қала.
Шақырса да кетпеймін,
Өлемдегі зор қала.

**Бахыт Бекбаулиева,
«Медина-Ай» бөбекжай-
балабақшасының тәрбиешісі**

ТҰСАУКЕСЕР

«ДОЛАНАЛЫ – ҚҰТТЫ МЕКЕНІМ» АТТЫ КІТАПТЫҢ ТҰСАУКЕСЕРІ ӨТТІ

ЖУЫРДА ДОЛАНАЛЫ АУЫЛЫНЫҢ КЛУБЫНДА «ДОЛАНАЛЫ – ҚҰТТЫ МЕКЕНІМ» АТТЫ КІТАПТЫҢ ТҰСАУКЕСЕРІ ӨТТІ. ШАРА БАСТАЛАР АЛДЫНДА КІТАПТЫҢ ЖАЗЫЛУЫНА АТСАЛЫСҚАНДАР АУЫЛ МЕШІТІНЕ БАРЫП АРУАҚТАРҒА ҚҰРАНБАҒЫШТАП, САДАҚА ТАРАТТЫ.

Кітапта әулеттері жайлы жазылған байырғы және қазіргі ауыл тұрғындары жиылып, залды лық толтырды. Қонақтардың қатарында ең алғаш колхоз басшысы болған Омар Сарыбаевтың қызы Майра Омарқызы, Баяділов Қалық Оңғарұлы, Белгібекова Гүлнар Құдайбергенқызы болды. Алдыңғы қатарда ақылдастар алқасының мүшелері – ұлағатты ұстаздар Жұмағыз Байтаева, Алтын Нұрлыбаева, бірнеше кітаптың авторы Жақсылық Тазабеков және тұсауы кесілер кітаптың авторы, ҚР Журналистер одағының мүшесі Айнаш Қасенова отырды.

Кеш тізгінін аудандық Ә.Сарыбаев атындағы мәдениет үйінің өнерпазы, жас ақын Бақыт Қалибек ұстады. Ауыл ақсақалы Ерғали Қалышев бата беріп, кітаптың тұсауын Майра Сарыбаева, Қаншайбек Андасова, Жақан Көшекөв және Абай Мұхаметжановтар кесті. «Өжелер» ансамблі шашу шашып, «Сәулем-ай» әнін шырқап, салтанатты жиынды одан әрмен көркемдеді.

Шеңгелді ауылынан келген Қаншайбек Андасова да ізгі тілегін білдіріп, кітапқа үлес қосқан жандарға алғысын айтып, Айнаш Қасеноваға Мекке-Мединеден арнайы әкелген ақ жаулықты жапты. Көпшілік әже шырқаған «Тракторшы қарындас», «Жетісу» әндерін қосыла орындап, естен кетпес әсер алды.

Сайраш Сырымбетова да қуанышты басқосуға Талдықорғаннан арнайы келіп, құттықтауын жеткізіп, гүл шоқтарын ұсынды.

Жайнақ ауылдық округінің әкімі Бақыт Рахимбеков те:

– *Доланалы – Жетісудың төрінде орналасқан қасиетті мекен. Бұл ауылдан Омар Сарыбаев, Нүсіпбек Шақаров, Қалима Үсенбекова сынды Социалистік Еңбек Ерлері шыққан. Сондай-ақ, қазақ ән өнерінің шоқ жұлдызы Нұрғали Нүсіпжанов, актер Орынбасар Тазабеков, режиссер Сабыралы Кемелбаев, журналист Айнаш Қасенова, жас ақын Бақыт Қалибек сияқты ел мақтаныштары түлеп ұшты, – деп ауылдан шыққан атақты жандар жайлы атап өтті.*

Жиын барысында, Жақсылық

І.Жансүгіров атындағы Жетісу университетінің аға оқытушысы Гүлнар Белгібекова кітаптың маңыздылығын атап өтіп, авторларға алғыс білдірді. Ал ауыл өнерпаздары Нұрсабек Ұлыхан мен Бекзат Шынасыл орындаған әндер көрерменнің көңілін босатып, Асылбек Тойлыбаевты еске алуға себеп болды.

Басқосу барысында Айнаш Мәміленқызы, Жұмағыз Егінбайқызы және Алтын Сейтқазықызы сахнаға шығып, алғыс сөздерін де айтты. Ауыл тұрғындары атынан Айнаш Қасеноваға камзол кигізіліп, ақ жаулық тарту етілді.

Қуанышқа қуаныш қосылып, Бақыт Қалибектің сөзіне жазылған Жарасқан Төлеубайдың «Доланалым» әнін аудандық Ә.Сарыбаев атындағы Мәдениет үйінің әншісі Сабыр Бауыржанұлы шырқап, әннің тұсауы кесілді.

Мерекелік жиын ауылдың қатымханасында жалғасып, құран оқылып, Мәуліт айына орай имам Қанат Күренкеев Мәуліт оқыды. Қонақтар мен ауыл тұрғындары туған жерге деген сағынышын айтып, жүрекжарды лебіздерін білдірді.

Клуб меңгерушісі Асылхан Қабылов пен әдіскер Кәмшат Байдәулетоваға, ас ұйымдастырған ауыл әйелдеріне ризашылық білдірілді. Ауыл халқы кітаптың тұсаукесерінде «бір жағадан бас, бір жеңнен қол шығарып», ауызбіршілік пен ұйымшылдықтың үлгісін көрсетті.

ӨЗ ТІЛШІМІЗ

ЖҮЙЕЛІ КҮРЕС

СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ЖОЛ ЖОҚ!

Сыбайлас жемқорлықпен күресу Қазақстанның бүгінгі күнгі күрделі мәселесі. Үлкен әлеуметтік қасірет болып табылады. Ол саяси даму тұрғысынан бір-біріне ұқсамайтын әлемдегі барлық елдердің қай-қайсысын да қатты алаңдататыны анық.

Жемқорлық – мемлекеттік басқару құрылымдарындағы лауазымды қызметкерлердің өздеріне тапсырылған қызмет мүмкіндіктерін жеке бастарының пайдасы мен мүддесі үшін пайдалану мақсатында жасаған қоғамға қауіпті қылмыстық іс-әрекеттері. Мем-

лекетте жемқорлықтың бел алуы көлеңкелі экономиканың пайда болып, экономикалық өсу қарқынының тежелуіне және әлеуметтік, саяси шиеленістердің асқынуына ұрындырады. Жемқорлық жасалу түрлеріне қарап екіге бөлінеді: жекелеген лауазымды қызметкерлер жасаған қылмыстық іс-әрекет және бірнеше лауазымды қызметкерлер бірігіп жасаған қылмыстық іс-әрекет.

Сыбайлас жемқорлық түсінігі – өзінің пайдасы үшін пайдалануды білдіретін термин. Сыбайлас жемқорлық – ұлтымыздың қауіпсіздігіне, еліміздің халықаралық беделіне, азаматтардың конституциялық құқықтары мен бостандықтарына елеулі нұқсан келтіретін қауіпті құбылыс. Осындай қауіпті құбылыстың алдын алу, оны қоғамымызға

жат қылық ретінде ашып көрсету, оған қарсы күресу – баршамыз болып жұмылатын маңызды іс.

Мемлекет тарапынан сыбайлас жемқорлыққа қарсы көптеген шаралар жасалып жатыр. Соның бірі елімізде 2015 жылы 18 қарашада қабылданған «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» заңы. Бұл заң аясында жемқорлыққа қарсы күресте барлық адамдардың заң мен сот алдында теңдігі, жеке және заңды тұлғалардың бұзылған құқықтары мен заңды мүдделерін қалпына келтіру, сыбайлас жемқорлық пен құқық бұзушылықтың зиянды зардаптарын жою, олардың алдын алу және барлық мемлекеттік органдар мен лауазымды адамдар өз құзыреті шегінде күрес жүргізу, сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер және т.б.

қарастырылған.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес елдің стратегиялық даму басымдықтарының бірі. Сондай-ақ елдің қауіпсіздігі мен халықтың әлауқаты сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрестің жүйелі әрі тиімді шараларын іске асыруға байланысты. Осы бағытта бірқатар міндеттер іске асырылуда.

Өз болашағымызға балта шапқандай болмай, әр мемлекеттік қызметкер атына кір, арына дақ келтіретін әрекеттерден аулақ болған жөн.

**Л.Жапашева,
Талдықорған қаласының
мамандандырылған Тергеу
сотының бас маманы**

ЗАҢ ТАЛАБЫ

ШАРТТЫ ТҮРДЕ СОТТАУ

ҚЫЛМЫСТЫҚ ЖАЗАНЫ ІЗГІЛЕНДІРУ ЗАМАНАУИ ҚЫЛМЫСТЫҚ АТҚАРУ ЖҮЙЕСІНІҢ МАҢЫЗДЫ ҚҰРАМДАС БӨЛІГІ САНАЛАДЫ. СЕБЕБІ, КӨНІГІ ҚЫЛ-МЫСКЕРДІ ДЕ, ЖАЗАТАЙЫМ ШАЛЫС БАСЫП, АЙЫПТЫЛАР ОРЫНДЫҒЫНА АЛҒАШ ОТЫРҒАН АЗАМАТТАРДЫ ДА БАС БОСТАНДЫҒЫНАН АЙЫРУ ОРНЫ-НА ЖІБЕРУ ҚЫЛМЫСТЫЛЫҚПЕН КҮРЕСУДІҢ ОҢТАЙЛЫ ӘДІСІ БОЛА БЕРМЕЙ-ТІНІН ӨМІРДІҢ ӨЗІ КӨРСЕТІП ОТЫР. СОНДЫҚТАН КЕЙБІР ҚЫЛМЫСТАР ҮШІН БАС БОСТАНДЫҒЫНАН АЙЫРУМЕН ҚАТАР ЖАЗАНЫҢ БАЛАМАЛЫ ТҮРЛЕРІ ДЕ ҚАРАСТЫРЫЛЫП ОТЫРҒАНЫ МӘЛІМ. СОНЫҢ БІРІ СОТТАЛУШЫНЫ ШАРТТЫ ТҮРДЕ СОТТАУ БОЛЫП ТАБЫЛАДЫ. БҮГІНГІ МАҚАЛАМЫЗДА ОСЫ ШАРТТЫ СОТТАУ ТУРАЛЫ ОҚЫРМАНДАРҒА МАҒЛҰМАТ БЕРЕ КЕТУДІ ЖӨН КӨРІП ОТЫРМЫЗ.

Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің 63-бабының талаптарына сәйкес шартты түрде соттауды қолдану кезінде сот жасалған қылмыстың сипаты мен қоғамға қауіптілік дәрежесін, кінәлі адамның жеке басын, оның ішінде жауаптылық пен жаза-

ны жеңілдететін және ауырлататын мән-жайларды ескеріп, бас бостандығынан айыру түрінде жаза тағайындағанда сотталған адамның жазаны өтемей түзелуі мүмкін деген түйінге келсе, ол тағайындалған жазаны шарт-ты деп санауға қаулы шығарады.

Сонымен қатар, шартты түрде соттау-ды тағайындау кезінде сот осы Кодекстің 44-бабы екінші бөлігінің қағидалары бойын-ша бас бостандығынан айырудың барлық тағайындалған мерзіміне, ал кәмелетке толмағандарға алты айдан бір жылға дейінгі мерзімге пробацациялық бақылау белгілейді. Онымен қоса шартты түрде соттау кезінде шектеулердің және жазаның қосымша түрлері және кәмелетке толмаған адамға тәрбиелік әсері бар мәжбүрлеу шаралары тағайындалуы мүмкін.

Тағы бір айта кетерлік мәселе, қылмыстардың қайталануы, қылмыстардың қауіпті қайталануы кезінде, адамды аса ауыр қылмыс, сыбайлас жемқорлық қылмыс, террористік қылмыс, экстремистік қылмыс, азаптаулар, қылмыстық топ құрамында

жасалған қылмыс, кәмелетке толмағандардың жыныстық тиіспеушілігіне қарсы қылмыс үшін соттаған кезде адамдарға шартты түрде сот-тау қолданылмайды. Көрсетілген шектеу он төрттен он сегізге дейінгі жастағы кәмелетке толмаған адамның жыныстық тиіспеушілігіне қарсы қылмыс жасаған кәмелетке толмағандарға қолданылмайды.

Осы кодекстің 64-бабына сәйкес егер шартты түрде сотталған адам пробацациялық бақылау мерзімі өткенге дейін өз мінез құлқымен өзінің түзелгенін дәлелдесе пробацациялық бақылауды жүзеге асыраты орган-ның ұсынуы бойынша сот шартты түрде соттаудың күшін жою туралы және сотталған адамнан сотталғандықты алып тастау туралы қаулы шығара алады. Бұл ретте шартты түрде соттаудың белгіленген мерзімінің кем дегенде жартысы өткен соң оның күші жойылуы мүмкін.

Анар ТОХТЫБАКИЕВА,
Алматы облысы Іле аудандық сотының судьясы.

СОТ ЖҮЙЕСІ

ТҰРАҚТЫ ТҮРДЕ ШАРАЛАР ҚАБЫЛДАНУДА

Қазақстан Республикасы тәуелсіздігін жариялап, егеменді ел ретінде етек жеңін жиганнан бастап еліміздің сот жүйесіне баса мән беріліп келеді. Ал, 1995 жылғы Консти-туция сот билігін мемлекеттік биліктің дербес тармағы ретінде жүзеге асырудың негіздерін регламенттеді. Ата Заңымыз азаматтар мен ұйымдардың құқықтарын, бостандықтары мен заңды мүдделерін қорғауды, Конститу-ция мен заңдардың орындалуын қамтамасыз етуді, судьялардың құқықтық мәртебесін, сот төрелігі қағидаттарын және басқа да маңызды ережелерді айқындады. Бір сөзбен айтқанда, елімізде сот тәуелсіздігін жетілдіре түсу жо-лында тұрақты түрде шаралар қабылданып келеді. Бұл судьялардың өзіне жүктелген мәртебелі де жауапты міндеттерін мінсіз атқаруға құлшындыра түсері даусыз.

Атап айтсақ, заңның үстемдігін қамтамасыз етуге бағытталған іс-шараларды жүзеге асыруға байланысты сот жүйесі бес сатылы сот жүйесінен үш сатылы сот жүйесіне көшті. Сот сатыларының азаюы істердің тез қаралуын және азаматтардың сот төрелігіне қолжетімділігін жеңілдетуге, сотқа деген халықтың сенімін күшейтуге, әр сот сатысының істі қараудағы жауапкершілігін арттыруға бағытталған.

Мәселен, жаңа судьяларды іріктеу тәртібі түбегейлі өзгерді. Сот билігін жүргізетін тұлға судья болғандықтан, оған деген талап айтарлықтай күшейтілді. Ендігі жерде су-дья болу үшін сот саласында бес жыл еңбек өтілі бар, бір жыл тағылымнамадан, бір жыл сынық мерзімінен өткен, одан кейін облыстық

соттың жалпы жиналысында оң қорытынды алған адам ғана судья бола алады. Жұмыс істеп жүрген судьяларды бағалаудың жаңа жүйесі енгізілді. Олардың тәуелсіздігін ар-тыру үшін судьялардың өзін-өзі басқару ор-гандары қайта құрылып, барлық судьяларға сот жүйесінің маңызды мәселелерін шешуге қатысуға мүмкіндік берілді. Сотпен қаралатын істердің заң аясында қаралуын қамтамасыз ету мақсатымен ендігі жерде барлық сот процестері бейне және таспаға жазу арқылы қаралатын болады. Ол жазбаларды судьялар түзетуге мүмкіндіктері болмайды.

Ендігі кезде азаматтық процесте соттың рөлі күшейе түсті. Егер бұрын процесте судья талап арыздар мазмұнымен шектелген болса, қазір оған істің барлық мән-жайын анықтау үшін бастама көтеру өкілеттігі берілген. Ол тараптар ұсынбаған дәлелдемелерді талап етуге, тарап-тармен істің мән-жайын талқылауға, процесс барысында тараптардың дәлелдері туралы өз пікірін айтуға құқылы. Сондай-ақ тараптардың татуласуы үшін қосымша жағдайлар жасала-ды. Соттар бірқатар артық сот рәсімдерінен құтылды, бұл істерді неғұрлым жедел және тиімді шешуге мүмкіндік береді. Электронды сот төрелігі бөлігінде және сот ісін жүргізуді оңайлатуға және процеске тартылған барлық адамдардың мүдделеріне бағытталған басқа да жаңалықтар енгізілді. Қылмыстық процесте алқабилер сотының соттылығы кеңейтілді.

Айнұр ЕСТАЙ,
Қонаев қаласы мамандандырылған тергеу сотының судьясы.

ГЕНДЕРЛІК САЯСАТ

ӘЛЕУМЕТТІК ЖАҢҒЫРТУДЫҢ АЖЫРАМАС ПРОЦЕСІ

Баршамызға белгілі, заманауи берік отбасының қалыптасуына жағдай жасау және гендерлік теңдікке қол жеткізу қоғамды әлеуметтік жаңғыртудың ажырамас процесі болып табылатыны айқын. Сонымен қатар, Қазақстан Республикасындағы 2030 жылға дейінгі отбасылық және гендерлік саясат тұжырымдамасында да «Дамудың жаңа кезеңінде адами капиталдың сапасына әсер ететін барлық әлеуметтік институттардың арасында отбасының рөлі маңызды болғандықтан, Қазақстанның отба-сы саясатын қалыптастыруда өзінің тәсілдерін жасауы маңызды», - деп атап көрсетілген.

Айта кетсек, ерлер мен әйелдер теңдігін қамтамасыз ету, халықаралық тәжірибе көрсеткендей, отбасының функционалдық беріктігі деңгейіне гендерлік қатынастар моделі елеулі әсер етеді. Гендерлік теңдік деңгейі жоғары болған сайын, отбасы мүшелерінің өздерінің тұрмыстық, экономикалық, адамгершілік-тәрбиелік, қорғаушылық және басқа да маңызды функцияларын орындауда жауапкершілігі, тепе-теңдігі мен нәтижелігі жоғары болады. Мәселен, «Ерлер мен әйелдердің тең құқықтары мен тең мүмкіндіктерінің мемлекеттік кепілдігі туралы» Қазақстан Республикасының қабылдаған Заңында ерлер мен әйелдердің мемлекеттік және қоғамдық өмірдің барлық саласындағы тең құқықтары мен тең мүмкіндіктерін, Қазақстан Республикасының заңнамаларын жетілдіруді тұжырымдамаларды, стратегиялық және бағдарламалық құжаттарды қабылдау және іске асыруды қамсыздандыру мақсаттары белгіленген. Онда ерлер мен әйелдердің мемлекеттік және қоғамдық өмірдің барлық саласындағы тең құқықтары мен тең мүмкіндіктерін, Қазақстан Республикасының заңнамаларын жетілдіруді, тұжырымдамаларды, стратегиялық және бағдарламалық құжаттарды қабылдау және іске асыруды қамсыздандыру мақсаттары белгіленді. Заңда белгіленген осы мақсаттар мен міндеттерді нақтылы іске асыру, біздің алға қойған міндеттерге аяқ басқандай және оларға қол жеткізгендей, механизмдер мен басты құралдарды іздеуге бағыт береді.

Осылайша, сайып келгенде, Гендерлік теңдік стратегиясын іске асыру әйелдер мен ерлердің өздерінің өмір сүру құқықтарын жынысқа байланысты кемсітусіз іске асыруы үшін жағдай жасауға ықпал етіп, әйелдер өздерінің жеке басының әлеуетін мен адами әлеуетін іске асыра отырып, әлеуметтік дамудың барлық процесстеріне тең дәрежеде қатысатын болады.

Айбын ЖАҢАБАЕВ,
Талдықорған қалалық сотының бас маманы-сот отырысының хатшысы.

АЛАЯҚТЫҚ

ОЙЛАНБАЙ ІСТЕП, ОШЫҚ ЖЕП ЖҮРМЕҢІЗ

КҮНДЕЛІКТІ ЖҰМЫСЫМЫЗДА ТАБАН АҚЫ МАҢДАЙ ТЕРІМЕН, ТІРНЕКТЕП ЖИҒАН ҚАРЖЫЛАРЫН НЕМЕСЕ БАНКТЕН НЕСИЕГЕ АЛҒАН ҚАРАЖАТТАРЫН АЛАЯҚТЫҢ АРБАУЫМЕН СОНЫҢ ҚОЛЫНА ҰСТАТА САЛЫП, ЗАР ЕҢІРЕП ӘЛГІ АРАМ ПИҒЫЛДЫ АЛАЯҚТЫҢ СОҢЫНАН САЛПАҢДАП, АҚЫРЫ АМА-ЛЫ ТАУСЫЛҒАН СОҢ ҚҰҚЫҚ ҚОРҒАУ ОРГАНДАРЫНА ЖҮГІНІП, СОТТЫҢ ТАБАЛДЫРЫҒЫН ТОЗДЫРЫП ЖҮРГЕН АЗАМАТТАРДЫҢ ЖАНАЙҚАЙЫН ЕСТІП ТЕ, ОЛАРДЫҢ ТАПТАЛҒАН КӨҢІЛ КҮЙЛЕРІН КӨРІП ТЕ ЖҮРМІЗ.

Әрине, «Аңқау елге арамза мол-да» дегендей құқықтық сауаты төмен қарапайым халықты алдау жолымен олардың жиган-тергендерін сыпырып алып, сан соқтырып жүргендер ұсталып, қылмыстық жауапқа да тартылып жатқаны белгілі. Алайда, сот үкімімен жаза тағайындалып, темір тордың ар жағына тоғытылған алаяқтың алдап алған ақшаларын қашан қайтарып берері беймәлім болып қала беретіні құпия емес. Сондықтан ең дұрысы алаяқтың арбауына иланып, оның құрған шырмауына түсіп қалмау болып табылады.

Елімізде алаяқтық қылмыстарының алдын алу үшін айтарлықтай түрлі

жұмыстар жүргізіліп келеді. Бұл мәселеге тіптен, Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың өзі де баса назар аударуда. Мәселен, «Әділетті мемле-кет. Біртұтас ұлт. Берекелі қоғам» атты Жолдауында: «Интернет және телефон арқылы жасалатын алаяқтық әрекеттерге айрықша назар аудару керек. Құқық қорғау органдары мұндай қатерлерді анықтап, қылмыскерлерді құрықтау үшін ақпараттық-сараптама жұмысын күшейтуі қажет. Сондай-ақ азаматтардың құқықтық және қаржылық сауатын жүйелі түрде арттырған жөн», - деп атап көрсеткен болатын. Шынында да, соңғы жылда-ры елімізде алаяқтық қылмыстарының

саны артып бара жатқанын дереккөздер көрсетіп отыр. Алаяқтыққа – алдау не-месе сенімге қиянат жасау арқылы бөтеннің мүлкін ұрлау немесе бөтеннің мүлкіне құқықтық иемдену қылмыстары жатады. Бүгінгі таңда кең таралып жатқан алаяқтықтың өте қауіптісі – ол интернет арқылы жасалатын алаяқтық. Ғаламтордағы әккілер әсіресе, әлеуметтік желілерді ұтымды пайдаланып отыр. Күн сайын ғаламтор немесе әлеуметтік желіде алаяқтықтың түрлі жолдары пайда болып, халықты сан соқтыруда. Сондықтан үнемі алаяқтықтың алдын алу жолдарымен халықты құлақтандырып отыру парыз.

Алаяқтық жағдайында ақша қол сұғушылықтың басты заты болып табыла-ды. Ақшаны заңсыз алу үшін қылмыскер әдетте болашақ жәбірленушіге шын мәнінде орын алған тәрізді оқиғалар мен жағдайлар туралы немесе іс жүзінде орын алғанымен, бұрмаланған деректер туралы мағлұмат береді. Осы мақсатпен көбінесе өте қу амалдар қолданылады. Алаяқтық бөтеннің мүлкін заңсыз

айналдырудың ішінде жалған құжаттар арқылы алдау әдісі көп қолданылады. Жалған құжаттарды беріп отырып, алаяқ оған бөтен мүлікті алуға құқық беретін тәрізді алдамшы фактілерді немесе жағдайлардың бар екендігін растайды. Сөйтіп, ол иелігінде мүлкі бар адамды шатастырады. Алдау арқылы қылмыскердің оған ақшаның, мүліктің және т.б. өз еркімен берілуіне қол жеткізетіні осы қылмыстың ең негізгі және өзіне тән қасиеті болып та-былады. Айналасындағы адамдарға алаяқ адал болып көрінеді. Сырттай әдепті болып көрінуі алдауға түскен адамдардың айтқанына көніп, айдауы-на жүруіне, алаңсыз өмір сүруіне себеп болады. Сайып келгенде, алаяқтықтың зияндылығы да осында жатыр. Ендеше, алаяққа алданып қалмас үшін, қандай да бір әрекетіңізді жеті өлшеп, бір кескеніңіз абзал.

Ермек ДҮЙСЕМБАЕВ,
Текелі қалалық сотының судьясы.

ФУТБОЛ

«ҚАЙРАТ» ҚАНША ҚАРСЫЛАССА ДА «РЕАЛДАН» ҰТЫЛДЫ

KAZINFORM дереккөзінің хабарлауына, UEFA Чемпиондар лигасы негізгі кезеңінің екінші турында қазақстандық «Қайрат» (Алматы) испаниялық «Реал Мадрид» командасын қабылдады.

Алматының Орталық стадионындағы тарихи матч алаң иелерінің шабуылымен басталды. Әп дегеннен «Қайрат» ойыншылары қонақтарға қауіп төндіріп, Куртуаның қақпасын торуылдаумен болды. Алайда Хаби

Алонсо жаттықтыратын футболшылар да қарап қалмады. Орайы келгенде шабуылға шығып, Шерхан Қалмырзаның да шеберлігін тексеріп көрді.

Кездесудің 25-минутында «Қай-

рат» командасының қақпасына пенальти белгіленіп, он бір метрліктен оныншы нөмірдегі Мбаппе гол соқты. Осылайша корольдік клуб есепте алға шықты. Мұнан соң таблодағы есеп екінші таймда өзгерді. «Реалдың» үздігі Киллиан 52-минутта дубль авторы атанды. Ойынның 58 минутында Мбаппенің тамаша мүмкіндігі болған. Алайда қақпа алдында білгенінен жаңылды. Дегенмен қырағы шабуылшы 74-минутта хет-трик жасап, есепті еселей түсті.

Қонақтар мұнымен тоқтап қалмады. Кезекті шабуылдарының бірін Камавинга голға айналдырды. Франциялық ойыншы 83-минутта кездесудегі төртінші голды өз атына жазды. Ал, Браим Дияс ойынның нүктесін қойды.

Екіншіке қарай, Орталық стадиондағы 22 788 жанкүйер жиналған ойында алаң иелері 0:5 есебімен қарсылас командаға жол берді.

Мадридтік «Реалдың» бас бапкері Хаби Алонсо кездесу аяқталған соң ойын туралы

қысқаша пікірінде «Қайраттың» өз алаңындағы жанкештілігі таңғалдырғанын, алматылық клуб Чемпиондар лигасында лайықты ойнайтынын айтты. Бас бапкер командасымен бірге Алматыны аралап үлгермегенін, алайда Алматы тауларына барғысы келетінін жасырмады.

- Біз Чемпиондар лигасының ойыны алматылықтар үшін қаншалықты маңызды екенін көрдік. «Қайрат» кездесудің басында өте жақсы ойнады. Ал, біз керісінше бұл алаңда өзімізді жайсыз сезіндік және алғашқы минуттарда командалық ойын көрсете алмадық. Бірақ пенальтиден кейін менің командам жақсы ойнай бастады. Жалпы, мен «Қайрат» футболшыларының жанкештілігіне риза болдым. Бұл жерде атмосфера керемет болды деп айта аламын. «Қайрат» командасына, Алматыға және Қазақстан мемлекетіне бар жақсылықты тілеймін. Бүгін басты мақсатымызды орындап, жеңіске қол жеткіздік, - деді Хаби Алонсо.

«Қайраттың» бас бапкері де өз пікір білдіріп, екі команданың

деңгейі екі бөлек екенін айтты. Ол өз кезегінде «Реал Мадрид» Еуропаның ең үздік клубы деп танылса, «Қайрат» 100-дікке кірмейтінін атап өтті.

- Біздің құрамның құны 12 миллион еуро, ал, «Реал Мадрид» командасының құны - 1,4 миллиард еуро. Олардың бір ойыншысы бүкіл лигамыздың құнымен бірдей. Біз қай жерде тұрғанымызды түсінеміз. Иә, жеңілу көңіл көншітпейді, бірақ біз Мбаппеге қалай төтеп бере аламыз?! Дегенмен, «Реал» сияқты клубтармен бәсекелестік арқылы біз тек ойынымызды жақсартып аламыз. Біздің футболшылар үздік қарсыластармен ойнағанның пайдасын көреді. Біз осындай жеңілістер арқылы күшейеміз. Ендігі мақсатымыз - еуропалық додалардың негізгі кезеңдеріне мүмкіндігінше жиірек жолдама алу, осылайша мұндай суперклубтар жыл сайын осында келе алады. Қазақстанда мұндай ойындар көп болған сайын еліміз бен футболымыз соғұрлым көп пайдаға кенеледі, - деді Рафаэль Уразбахтин.

БӘЙГЕ

ЖҮЗДЕН ЖҮЙРІК ОЗДЫ ҒОЙ ЖАРЫСҚАНДА

ЖЕТІСУ ОБЛЫСЫНЫҢ ДЕНЕ ШЫНЫҚТЫРУ ЖӘНЕ СПОРТ БАСҚАРМАСЫ БАСПАСӨЗ ҚЫЗМЕТІНІҢ ХАБАРЛАУЫНША, ТАЛДЫҚОРҒАНДА ҚАЛА КҮНІ МЕРЕКЕСІ АЯСЫНДА ДӘСТҮРЛІ БӘЙГЕ ЖАРЫСЫ ӨТТІ.

Талдықорған қаласының атшабарында Қала күніне арналған Талдықорған қаласы әкімінің кубогы үшін ұлттық бәйге жарысы өтті. Шараны қала әкімдігі, Ұлттық спорт түрлері қауымдастығы және жергілікті атбегілер бірлесе ұйымдастырды.

Салтанатты ашылу рәсімінде қала әкімі Ернат Бәзіл жиналған жұртшылықты мерекемен құттықтап, ұлттық спортты насихаттаудың және мәдени мұраны кейінгі ұрпаққа жеткізудің маңызын атап өтті.

Бәйгеге еліміздің әр өңірінен 200-ге жуық жүйрік ат қатысты. «Жүзден жүйрік озады жарысқанда» деген халық нақылына сай, сайдың тасындай іріктеліп келген сәйгүліктердің арасынан топжарып, суырылып шығып, бас бәйгені жеңіп алу үшін шабандоздар мен сәйгүліктер тер төгіп, төзімділік танытуларына тура келді. Жарыс үш кезең бойынша өтті.

Тайжарысы – 6 шақырымдық қашықтыққа тай жарысында I орынды шабандоз Дамир Асылқұлов (аттың иесі Аманбек Муттахи, Жамбыл ауданы, Шиен ауылы) жеңіп алды. Екінші жүлделі орын да осы ауылдың өкілі Раян Тілеубайға бұйырды. Ат иесі – Арыстан Кудибаев. Үшінші болып мәре сызығын Алматы облысы, Жетіген ауылынан Ахмет Әбен кесіп өтті. Ат иесі – Серік Сарманбетов.

18 шақырымдық топбәйгеде жетісулық шабандоздардың сәйгүліктері бірінші және үшінші жүлделерге ие болды. Атап айтсақ, Ескелді ауданынан Ақжүрек Жақып алдына жан салмады. Ат иесі – Марлен Дауталипов. Екінші жүлделі орынды Жамбыл облысы, Мойынқұм ауданынан Нұрәли Айтқабай еншіледі. Ат иесі – Ғабит Садырқұлов. Талдықорғандық Бақытбек Жоламан сөреге үшінші болып келді. Ат иесі – ШҚ «Мадина».

Ал, Аламан бәйге – 27 шақырым қашықтыққа аламан бәйгеде жетісулықтардың мерейі үстем болды. Атап айтқанда, Жетісудың даңқты шабандозы Амангелді Хамза топ жарып, бас жүлде – Лада көлігін ұтып алды. Ат иесі – Қайрат Ізбасар. Алматы облысы, Балқаш ауданынан Мерей Гарапуллин көмбеге екінші болып келді. Ат иесі – Сапарғали Сатбаев. Ал, үшінші орынды Алматы қаласынан Асланбек Абдықал олжалады. Ат иесі – Бағлан Нұрбасықов.

Жарыс көрермендерге мерекелік көңіл-күй сыйлап, ұлттық рух пен салт-дәстүрімізді жаңғыртты.

КЕРЕК КЕҢЕС

КҮЗГІ СӘН: ҚАНДАЙ ТҮСТЕ КИІНГЕН ДҰРЫС?

Күз – жылдың ең жұмбақ әрі сырлы мезгілі. Жапырақтар сарғайып, табиғат реңі өзгере бастағанда, гардеробқа да жаңа тыныс қосатын уақыт келгенін сезінеміз. Биылғы 2025 жылдың күз-қыс маусымында сән әлемінде түстер палитрасы ерекше мәнге ие. Олар тек сыртқы бейнені өрлеп қана қоймай, ішкі көңіл күй мен әлемге деген көзқарасты да айқын көрсетеді.

Биылғы маусымда крем түсі (PANTONE 12-0817 TCX) сән әлемінде ерекше орын алып отыр. Ақшыл және сарғыш түстердің орнын басқан бұл реңк «тыныш люкс» стилінің жаңа бет-бейнесіне айналды. Ол сырт келбетке нәзіктік пен тазалық сыйлайды. Трикотаж, пальто, костюм немесе классикалық шалбар болсын – бәрінде де крем түсі өзіндік жұмсақтық пен үйлесімділік береді. Жылы әрі са-

бырлы реңктерге негізделген сәнді бейне күнделікті өмірде де, ресми кездесулерде де стильді көрінеді. Келесі назар аударарлық түс – Cherry Red. Pantone 19-1657TCX деп белгіленген бұл терең, бай реңк эмоцияға толы, тартымды әрі жігер беретін реңктердің қатарында. Ол интроспекция мен ішкі күштің символына айналған. Қараңғы, декаденттік атмосфераға тән бұл түс сән әлемінде өзінің жаңа рөлін тапты. Ол батылдық, өзін-өзі қабылдау және ішкі сенімді көрсетудің құралы. Шие

қызыл түс – суық күндері бейнеңізге жылулық пен әсерлілік қосатын ең сәтті таңдау. Қара түс те әр маусымда алдыңғы қатарға шығатыны баршаға мәлім. Бірақ бұл жолы ол классикалық стильмен шектелмейді. Заманауи дизайнерлер қара түсті ерекше стильмен жаңғыртып, оған жылтырақ пайеткалар, темір сыдырмалар, түрлі текстуралар қосу арқылы жаңа леп беріп отыр. Бұл оны бұрынғыдай салмақты емес, батыл әрі заманауи образдың ажырамас бөлігіне айналдырады. Стилист мамандардың кеңесіне сүйенсек, қара былғары плащ пен күміс түсті етік – бұл маусымның трендіне сай келетін тамаша жұп. Ал қара көйлек пен дәу алтын түстес сырға – қарапайымдылық пен

сәнділікті шебер үйлестіреді. Бұл элементтер күзгі образға ерекше шырай беріп, сіздің стиліңізге өзіндік мінез қосады. Сән әлемі жыл сайын жаңарып отырады. Бірақ бастысы – өзіңіздің болмысыңызды жоғалтпай, сән арқылы өз ішкі жан дүниенізді

жеткізе білу. Жоғарыда аталған үш түс осы күздің басты реңктері деп есептеледі. Гардеробыңызды осы түстермен толықтырып, жыл мезгілінің сұлулығын өз бейнеңізбен айшықтап көріңіз.

ЖИ арқылы жасалды

Көп бала							Бразилия ақшасы		Бір жерде	Жалқау	Қалталы жануар		Төлем		
Биші әйел		Фарш	Газ		Ресей өзені	Сан есім			Қодық				Бас киім		Боксшы
Маймыл түрі						Ток реттегіш	Германия кен орны				Нота		Шұбар		
									Дуалдың асты				Ұсыну		
Синоп-тик		Мағынасы бір сөздер		Арғы ата		Сәнді арба	Кино жүлде	Орысша күн аты					Майда	Құмалақ	
Дулат ...								Ет-..., сорпа бетке	Жиек, шет		Ата-тек			Ағаш	Әнші Досым-жан ...
Орыс қыз есімі					Есе						Минут				
			Наразылық жариялау						Q		Бүркіт жасы				
Цифр	Зер				Неміс ақшасы					Ойлану жүйесі	Үгінді		Ішіп-жеу		Ұлттық тағам
			Дзюдо төсеніші	Домбыра бөлігі					АҚШ штаты						
Мода	Күшік			Тасқа салынған суреттер		Ішкі мүше	... Стам-ғазиев		Сіміру	Салақ	Шыдам, төзім				
				Келіннің келген жағы							Ресей қаласы				
Перу астанасы	Мультитупликатор	Сазанның бір түрі						Ақсақал			Садақа				
				Әсем қаламыз	Микки ...					Курортты-қала	Авто-бус		Жапон театры		
Қолданылмаған		Қоймалжың жыныс					Үрей, қорқыныш	Амон ...	Цой					Жамылғы	
					Әйгілі сарқырама					Өзбек туысы			Шөп		... мынау
... Ли		Айман-....	Жарылғыш қару				Рәсуа		Әдеп	Америка каналы					
... жа-лаңаш			Греция						Таң	Қыз есімі					
Тәтті тағам					Сен (орыс.)	Тері ыдыс					Панда		Ишара	Үсен-нің серігі	
Үшінші адам			Жәндік		Тырнақ бояуы	Ашу				Бағып қағу					
					Карл Маркс-тің қызы				Орна-мент		Металл				Сұйық
Дәнді дақыл	Тау қойы					Ұшақ		Білім алу			Нота		Дұшпан		
Шеше				Балық түрі				Облыс бөлігі					... орман		

Тарату аумағы: Қазақстан Республикасы

А

Меншік иесі

"АЛМАТЫ-БОЛАШАҚ" АҚ

Құрылтайшы:

Ырым КЕНЕНБАЙ

Баспахана директоры

Бақберген ТУКИБАЕВ

Бас редактор

Баян ТАҢАТАРОВА

Редакция алқасы:

Гүлнұр БАЙМҰХАН – редактордың орынбасары

Нұрила САЙДАҚҰЛОВА – журналист

Кезекші редактор:

Г. БАЙМҰХАН

Алатау

Газет Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрлігінде 2007 жылғы 27 тамызда тіркеліп, № 8639-Г куәлігі берілген.

Газет аптасына бір рет, жұма күні шығады. Жарияланған мақала авторларының пікірлері редакция көзқарасын білдірмейді. Жарнама мен хабарландырулардың мазмұны мен мәтініне жарнама беруші жауапты.

Газет Талдықорған қаласы, Қабанбай батыр көшесі, 32 үйде "Алматы-Болашақ" АҚ филиалы "Оффсет" баспаханасында басылады.

Редакция мекенжайы: 040000, Талдықорған қаласы, Қабанбай батыр көшесі, 32-үй, екінші қабат.

Телефондары: 8(7282) 41-11-70, 41-11-42; E-mail: alatau.offset@mail.ru, www.alatau.kz@mail.ru Саймы: alatau_gazeti Газет 07.08.2000 жылдан бастап қазақ және орыс тілдерінде аптасына бір рет - жұма күні шығады.

Таралымы 2700 Тапсырыс № 1019 Индекс 15534